

TYÖVÄEN ARKISTO
SUOMEN SOS.DEM PUOLUEEN
EDUSKUNTARYHMÄN PÖYTÄKIRJAT

1948 –

RULLA 29

KUVANNUT
MONIKKO OY

ALKU

PÖYTÄKIRJA sos.-dem.eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta Eduskuntatalon ulkoasiainvaliokunnan huoneessa 2. päivänä joulukuuta 1948 kello 15.30. Läsä olivat seuraavat valiokunnan jäsenet: Malkamäki, Käkälä, Kulovaara, Lehtokoski, Rantala, Väyrynen, Salmela-Järvinen, Hakkiila johtaen puhetta ja Paasio toimien sihteerinä.

1.§.

Lomanpyynnöt.

Pyynnöstä myönnettiin loma Karvoselle 3.12. istunnosta.

2.§.

Kirjelmät.

Merkittiin saapuneiksi seuraavat kirjelmät:

Keuruun pienviljelijäosastojen keskusjärjestöltä, Vuokralaisten Keskusliitolta, Kokkolan siirtoväeltä, Vaasan sos.dem. Kunnallisjärjestöltä, Iisveden kuljetustyöntekijöiltä, Saarijärven Tarttilan Työväenyhdistykseltä, Maaseudun Autonomistajien Liitolta, Karihaaran sos.-dem. Työväenyhdistykseltä ja Maalaisliiton Pohjois-Karjalan Piirijärjestöltä (liitteenä)

3.§.

Lähetystöt.

Puheenjohtaja ilmoitti ottaneensa vastaan seuraavat lähetystöt:

Virkamiesten lähetystö, Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliiton lähetystö, Suomen Ammattikalastajien Keskusliiton ja Suomen Kansanvaltaisen metsästäjä- ja kalastajaliiton lähetystö, Lapin ja Oulun läänien ammattiautoilijain lähetystö. Puheenjohtaja selvitteli lähetystöjen toivomuksia. Asia päätettiin esittää ryhmässä.

Ryhmän yhteinen illanvietto.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ryhmän jäsenet olivat pyytäneet suunnittelemaan yhteistä illanviettoa.

Paasio: Ilmoitti saaneensa kuulla, että hallitus mahdollisesti tarjoaisi kahvit koko ryhmälle. Mahdollisesti tulee kysymys olemaan koko eduskunnasta.

Salmela-Järvinen: Ei asia ole kuitattu sillä, vaan on järjestettävä oma tilaisuus.

Hakkila: On lausuttu epäily illanvieton onnistumisesta, koska on tuskin mahdollista, että koko ryhmä siihen osallistuisi.

Lehtokoski: Hallituksen kahvit vaikka koko eduskunnalle korvaavat kylä illanvieton.

Päätös: Valiokunta päätti, että illanviettoa ei ainakaan nyt järjestetä. Jos pidetään aiheellisena, niin asiaa voidaan ajatella keväällä.

Ryhmäkuri.

Puheenjohtaja ilmoitti valiokuntaryhmien valitelleen tyhjiä paikkoja valiokunnissa ja valinpitämättömyyttä asioita kohtaan on myöskin esiintynyt.

Päätös: Päättiin joulun jälkeen kiinnittää suurempaa huomiota valiokuntapaikkojen järjetelyyn, ettei edustajille tulisi liian montaa raskasta valiokuntaa hoidettavakseen.

Ryhmän sanomalehdet.

Paasio: Puhuja kiinnitti huomiota siihen, että ryhmähuoneesta katoaa sanomalehtiä, jotka olisivat tarpeellisia leikkelekokon elman laatimiseen.

Päätös: Ryhmä palautettava järjestykseen ja ilmoitettava ryhmän kokouksessa, että lehtiä ei saa viedä pois.

Taloudellinen valtalaki.

Paasio: Ilmoitti taloudellisen valtalain juuri olevan käsitte-lyn alaisena perustuslakivaliokunnassa. Pyysi valmistavaa valiokuntaa määrittelemään kantansa, oliko pysyttävä hallituksen esityksen kannalla vai mentävä porvarien esittämien eri ^{uuden muokkauksen} ~~lakien~~ taakse.

Hakkila: Ilmoitti, että hänen mielestään on vuokrien ^{a-asia luonnolla} ~~erotte-~~ ^{Raumalla.} ~~minen huono ratkaisu.~~

Lehtokoski: Valtti, että ei ole ollut tilaisuutta tutustua uusiin esityksiin. Olemme ennenkin puoltaneet hallituksen esityksiä ja niin on tehtävä nytkin.

Paasio: Jaosto ei ole vielä kokoontunut.

Lehtokoski: Ehdotti, että asia käsiteltäisiin perusteellisemmin myöhemmin.

Hakkila: Puhuja lausui, että hallituksen linjaa on kannatettava.

Päätös: Valiokuntaryhmän on pysyttävä niin lähellä hallituksen linjaa kuin mahdollista.

Talousarvio.

Rantala: Ilmoitti, että talousarvio tulee eduskunnan käsiteltäväksi seuraavana torstaina. Tiedusteli, olisiko syytä puhua ryhmän puolesta.

Hakkila: Liikoja puheenvuoroja vältettävä. Halukkaat saavat puhua yöistuntojen aikana.

Lehtokoski: Vältettävä asioiden vatvomista ja turhaa menytystä.

Päätös: Päättiin esittää ryhmälle toivomus, että käytetään vain välttämättömät puheenvuorot.

Vakuudeksi:

Tarkistettu:

Uuno Rantala
puheenjohtaja.

Royal Paasio
Sihteeri.

For sale

Poralle
Kessleren pöytä
Keskikunnalla

A ~ ~ A

Reisneri.

sksta.

ei pienijäleijöille ja kunnan myöntämä
3000.- mk. oli aivan pieni summa eiv. pie-
nemmäksi piti kunnollisen neuroijan palk-
kaamiseen. Jätin ilman neurojia. Kun-
sen sijaan porvarillisilla on useampia
neurojia. Tämän epäkohdan poistamiseksi
kun, asioita uudelleen järjestellään

Luup. 30.11.48.

*Koralle
Keskus pienviljelijä-
seuralla*

Pöytäkirja tehdy Keskus pien-
viljelijä seuran Keskusjärjestön
kokouksessa Keskus kirkonkylän
työväen talolla 14 päivänä mar-
takuuta 1948. Puheenjohtajana toi-
mi Osari Riihikukka ja sihteerinä
V. Joensuu.

1. §.
Kokous katsottiin laillisesti kokoon kut-
sutuksi ja päätös valtaiseksi.

2. §.
Keskusteltiin pienviljelijäin maatalous
neuvonnasta ja todettiin, että pienetäijät
jäävät nykyisin lapsipuolen asemaan
muita saman ammatin harjoittajien
nähtäen. Kun apurahat manttaali kor-
valla noin 40000.- mk. meni muille, mutta
ei pienviljelijöille ja kunnan myöntämä
3000.- mk. oli pienen pienisumma eiv. pie-
nemäksi pois kunnollisen neuvonpalk-
kaamiseen jäätin ilman neuvotia. Kun
sen sijaan porvarillisilla on useampia
neuvotia. Tämän epäkohdan poistamiseksi
kun, asioita uudelleen järjestellään

Hallitus puolestaan päätettiin lähettää
 edustuksen osastomiesten ryhmille
 tiedoksi että Keskusliiton puolesta
 ryhtyjä on näin ollen mieltään val-
 jehdus Kuntien määrämien toimien
 Kunnan, joka ottaisi Koko Kuntaa varten
 neuvot. järjestäisi Kuntien osan al-
 leen ja valvoisi neuvon työtä. Tähän
 toimintatapaan Kunnan valtuustoon
 sisä jäsenet suhteellisesti näistä
 Kuntien Kuntien Keskusliiton liiton
 Keskusliiton Keskusliiton ja Keskusliiton
 Tällä toimenpiteillä säästetään val-
 veroja ja saatavien parempia tuloksia.

7.8.

Työväestön rakentaja.
 Oskari Riihimäki. N. J. J. J.
 Puheenjohtaja. Sihteeri.

Oskari Riihimäki

N. J. J. J.

*Ministeriön
 Valtiovaltion
 Valtiovaltion*

ARV. EDUSKUNTARYHMÄ.

Hallitus on esittänyt, että ensi vuoden tulo- ja menoarvi-
 on otettaisiin 3 miljardin markan määräraha yleishyödyllisen asun-
 nontuotannon tukemiseksi. Tämän ehdotuksen johdosta, joka osoittaa,
 että valtiovaltion aktiiviset toimenpiteet asunto-olojen parantami-
 seksi on myönnetty välttämättömiksi, Vuokralaisten Keskusliitto r.y.
 kunnioittaen esittää eräitä huomautuksia.

Asunto-olot olivat maassamme ennen sotia varsin puutteelli-
 set. Asumisahtaus oli erittäin suuri johtuen tämä pääasiassa korke-
 asta vuokratasosta ja asuntojen puutteesta sekä siitä, ettei hyvän
 asunnon merkitystä riittävästi oivallettu. Valtiovalta oli vain
 kriittisimmissä tilanteissa osoittanut kiinnostusta asuntopulman
 ratkaisuun. Sotien aikana asuntovajaus, joka jo ennen niitä oli
 ollut selvästi todettavissa, pääsi kehittymään erittäin vaikeaksi
 yhteiskunnalliseksi epäkohtaksi. Vaikka uusien asuinkiinteistöjen
 kannattavuus on ollut tyydyttävä, ei rakennustoiminta ole voi-
 nut vetää puoleensa läheskään riittävästi pääomia. Valtiovaltion
 asioihin puuttuminen onkin nyttemmin aivan yleisesti tunnustettu
 välttämättömäksi. Viime keväänä myönnettiin uusille asuinkiinteis-
 töille tuntuva verohelpotus ja nyt on hallitus ehdottanut mel-
 koisen lainoitusmäärärahan varaamista budjettiin asunnontuotannon
 elvyttämiseksi.

Minkälaiseen tuotantoon olisi tässä vaiheessa pyrittävä ja minkälaiseen olisi mahdollisuuksia päästä? Vuokralaisten Keskusliitto on valtioneuvostolle esittänyt, että noin 15.000 asunnon vuotuistuotanto olisi asetettava päämääräksi. Väestökeskusten 60.000 asunnoksi lasketun asuntovajauksen poistaminen veisi, kun vuotuinen lisätarve huomioidaan 7-8000 asunnon suuruisena, tämän ohjelman mukaan 8-9 vuotta, joten ehdotustamme ei voitane pitää liian radikaalisena, varsinkin kun otetaan huomioon ennen sotia tällä alalla vallinneet puutteet, joiden korjaamiseen e.m. ohjelmankaan puitteissa ei juuri lainkaan päästäisi.

Organisatorisestikin asia pitäisi olla järjestettävissä. Tässä kohdin vallitseviin vakaviin epäkohtiin olemme kiinnittäneet valtiovallan huomiota ja asiaa tutkinut komitea on äskettäin saanut työnsä päätökseen.

Myöskään materiaalitilanne ei ole niin huono, etteikö k.o. ohjelman läpivieminen olisi ajateltavissa. On vain lähdettävä siitä, että riittävä asunnontuotanto väestökeskuksissa olisi nyt ehdottomasti saavutettava ja muuta rakentamista tarpeellisessa määrin supistettava. Näissä oloissa ei saisi liiaksi tuijottaa niihin laskelmiin, jotka osoittavat kiviset kerrostalot taloudellisesti edullisemmiksi puurakenteisiin verrattuna. Olisi tietenkin tentävä kaikki mahdollinen kerrostalorakentamisen saattamiseksi käyntiin mahdollisimman laajassa mitassa ja pitkällä tähtäimellä, mutta siirtymäkautena ei ole aihetta väheksyä puutalojen merkitystä, vaan olisi niiden rakentamista ennakkoluulottomasti ja voimakkaasti edistettävä, koska ilmeisestikin vain siten edes välittävä asuntojen tuotanto on esim. ensi vuoden aikana mahdollista. Puurakenteiset talot täyttävät kokemusten mukaan

myös verraten suuret laadulliset vaatimukset, joten puutaloteknolisuudenkin tuotantokyky voitaisiin osittain suunnata valtavan kotimaisen tarpeen tyydyttämiseen. Mitään varsinaista hätärakentamista ei tosin ole syytä sallia, mutta asetettuun päämäärään olisi sitävastoin kaikkia käyttökelpoisia teitä pyrittävä.

Mitä asunnontuotannon rahoitukseen tulee, ei tätä puolta asiassa voida ilman valtion voimakasta ja suoranaista tukea nykyoloissa läheskään tyydyttävällä tavalla hoitaa. Verohelpotusten vaikutus ei tosin ole vielä nähtävissä, mutta sen merkitystä ei kuitenkaan ole syytä yliarvioida. Tosiasiaksi jää, että valtion myöntämien lainojen turvin joudutaan olojen pakosta suurin osa lähiajan asunnontuotannosta hoitamaan.

Tarkoitukseen ehdotettu määräraha riittää sellaisenaan laskelmien mukaan vain runsaan 3,000 asunnon tuottamiseen tai, jos otetaan huomioon, että n. 25 % tarvittavasta pääomasta saadaan muuten hankituksi, ehkä noin 4,000 asunnon rakentamiseen, joten ainoastaan puolet vuosittaisesta asuntojen lisätarpeesta voidaan tätä tietä tyydyttää. Asiaa valmistelleet valtion komiteat ts. Asunnontuotantokomitea ja Asunnontuotannon johdon keskittämiskomitea ovatkin, esittäessään 4-5 miljardin markan vuotuis-määrärahat asunnontuotannon edistämiseen lähteneet siitä, että asuntojen tuotannon tarvitsemista varoista noin toinen puoli saataisiin yksityisiltä rahalaitoksilta. Tämä on nykyoloissa kuitenkin varsin epätodennäköistä, minkä vuoksi valtion määrärahoja tarkoitukseen olisi tuntuvasti lisättävä. On myös huomattava, että yksityislainojen korko on nykyisin noin 9 %, joten näiden varojen nojalla tapahtuva rakentaminen ja näin aikaansaatujen rakennusten

ylläpitäminen tulisi liian kalliiksi. Asiahan voidaan tietenkin hoitaa sillä, että valtio maksaisi yleishyödyllisille asunnontuotantoyhtymille niin suuren korkoavustuksen, että keskikorko jäisi yksityislainojen hyvin korkeasta korosta huolimatta esim. 3 prosentiksi. Mutta tämäkään ei muuta toiseksi sitä, että yksityisten rahalaitosten varoja ei nykyisin ja lähiaikoina saada asuntojen tuottamiseen läheskään riittävästi.

Asunnontuotannon riittävä rahoittaminen noinkin huokeakorkoisilla lainoilla tietenkin aiheuttaa rasituksia valtion taloudelle. Nämä rasitukset eivät kuitenkaan ole asian merkitykseen katsoen luonnottoman suuret, sillä kysymyksessähän on lainarahoitus, joka kuoletusmaksuina aikanaan tulee takaisin. Toisaalta taas on muistettava, että valtion viimeaikaisten ulkomaanlainojen korko on ollut vain 3 - 3,5 %, joten korkotappio jää vähäiseksi siinä tapauksessa että tarkoitusta varten hankittaisiin ulkomaanlainoja, mikä tietenkin on yhtä oikeutettua kuin lainaaminen muihinkin tärkeisiin tarkoituksiin.

Asuntokurjuus on nyt joka tapauksessa muodostunut niin suureksi ja sen poistamistarve niin polttavaksi, että kysymyksen myönteiseen ratkaisuun saattamiseksi ovat radikaalisetkin toimenpiteet hyväksyttäviä.

Erityisesti on tässä yhteydessä muistettava, että nykyisen kurjuuden vaikutukset näyttäytyvät koko laajuudessaan vasta myöhemmin, sillä vallitsevan ti -

lanteen erittäin epäsuotuisat vaikutukset tuntuvat erityisesti lasten ja nuorison niin fyysillisinä kuin moraalisinakin vajavaisuuksina vasta vuosien kuluttua.

Edelläsanottuun vedoten rohkenemme kunnioittavasti toivoa voimakasta myötävaikutustanne siihen, että yleishyödyllisen asunnontuotannon tukemiseen eduskunnassa myönnettäisiin olosuhteet huomioon ottaen riittävässä määrässä määräraha, jonka turvin asuntojen tuotannon tarve voitaisiin siadettävissä ehdoin tyydyttää ja asutuskeskusten valtava asunnonvajaus kohtuullisessa ajassa poistaa.

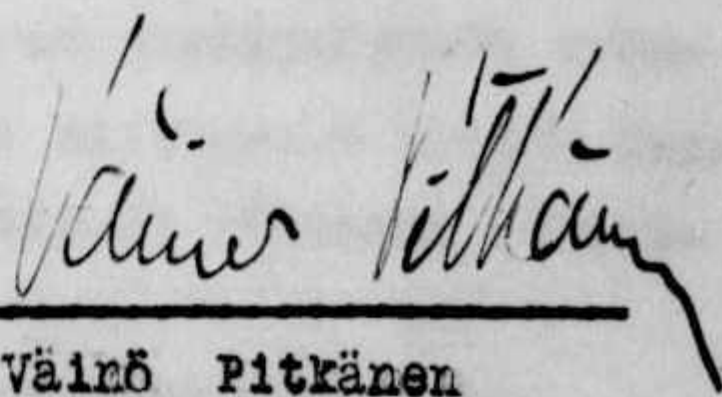
Helsingissä marraskuun 10 p:nä 1948.

Vuokralaisten Keskusliitto r.y.

VUOKRALAISTEN KESKUSLIITTO r.y.

Helmer Lenti
Johtok. puheenjohtaja

Väinö Pitkänen
Sihteeri

Enst. valtuus -
Raatiheikkinen
(Kämmi) Saap. 20.11.48

Sos. dem. Eduskuntaryhmälle.

Helsinki.

Kokkolassa oleva siirtoväki kokouksessaan 9 päivänä marraskuuta 1948, joka pidettiin Pakkahuoneenkatu 4:ssä, käsitteli mm. siirtoväen korvauskysymystä ja haluaa käsityksensä lausua seuraavaa:

Talvisodan johdosta menetetyn omaisuuden korvaamisesta on annettu 13 päivänä elokuuta 1942 korvauslaki. Lain mukaan korvaus suoritetaan 10.000 markan määrään asti rahana ja siitä ylimenevältä osalta obligatioina, osaksi kahdeksan, osaksi 25 vuoden kuluessa lunastettavina.

Ensimmäisen korvauslain obligatioita ei sidottu indeksiin, kuten tapahtui toisen korvauslain kohdalla. Tästä johtuu, että ensimmäisen korvauslain mukaan suoritettut korvaukset, jotka olivat määrättyt v. 1939 hintojen mukaan ja suoritus tapahtui vasta vuosina 1943-48, ovat rahanarvon alenemisen ja korvausten viipymisen johdosta menettäneet noin 80 % arvostaan.

Kun ensimmäisen korvauslain määräys korvauksen suorittamisesta täysimääräisenä vähävaraisille on tarkoitettu turvaamaan vähävaraisien edut, katsomme, että ennenkaikkea näille korvaukseen oikeutetuille olisi korvauksen viipymisestä johtuvat menetykset korvattava.

Kun tietoomme on tullut, että hallituksessa valmistellaan esitystä eduskunnalle lisäkorvausten myöntämisestä edelläesitettyjen menettysten korvaamiseksi, on huomioitava ennenkaikkea juuri nuo vähävaraisimmat korvausten saajat, jotka ovat pahimmin kärsineet juuri sentähden, että ovat menettäneet kaikkensa.

Jos lisäkorvausta ajetaan myöntää obligatioille, kuten olemme saaneet tietää, tulevat lisäkorvauksia saamaan ensisijaisesti rahalaitokset, joiden hallintaan obligatiot ovat siirtyneet niiden lainojen panttina, joita siirtolaiset ovat joutuneet ottamaan rahoitukseensa rakennustoimintaansa.

Edelläolevaan viitaten lausumme käsityksenämme seuraavaa:
Että lisäkorvaus on myönnettävä korvauksen saajalle itselleen

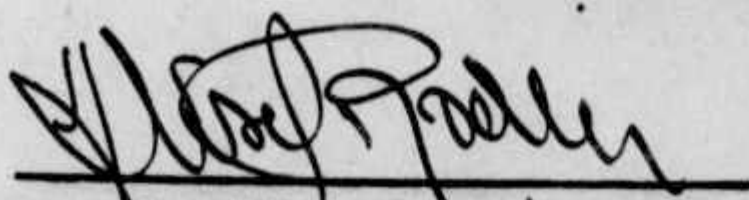
Vaasan Sos.-dem. Eduskuntaryhmälle
Rautala
23.11.48
Valtuutettiin
Saap 24.11-48

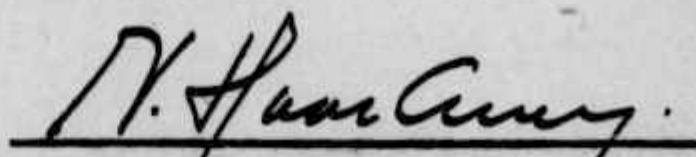
Sos.-dem. Eduskuntaryhmälle.

Vaasan Sos.-dem. Kunnallisjärjestö r.y. on keskuudessaan käsitellyt kysymystä, jotka liittyvät Vaasan kaupungin sataman laajennustöihin ja päättänyt kiinnittää sos.-dem. eduskuntaryhmän huomiota satamakysymykseen ja valtiovallan osuuteen asiassa. On luonnollista, että sosialidemokraattinen väestö toivoo myöskin valtiovallan tukea tälle miljoonia kysyvälle ruoppaustyölle, varsinkin kun käsitetään, ettei nyt ole kysymys yksistään Vaasan kaupungin ja sen asujamiston eduista, vaan koko maan ja kansan asiasta, sillä satamat muodostanevat tärkeän osuuden vienti- ja tuontiasioissa. Erikoisesti haluaa Vaasan Sos.-dem. kunnallisjärjestö r.y. kiinnittää huomiota siihen, että sisäsataman ruoppausta varten on kansanedustaja Mikko Järvinen jättänyt raha-asiaaloitteen 12 miljoonan myöntämisestä. Tästä tuskin voitaneetalousarvioon saada kuin murto-osa, mutta jos sosialidemokraattinen ryhmä on äänestämässä ehdotusta nurin, niin annetaan silloin tulevaisuudessa maakunnan puitteissa aseita kommunistien käsiin sosialidemokraatteja vastaan. Voidaan tietysti väittää, että esityksellään edustaja Järvinen voi myöskin osoittaa ajaneensa vaasalaisten ja pohjalaisten etuja, mutta jos sosialidemokraatit kannattavat kaikesta huolimatta tätä, niin ei voitane ainakaan väittää oltavan ehdotusta vastaan. Käsitämme hyvin, että vaikea on sos.-dem. ryhmän lähteä tekemään muutoksia oman hallituksen talousarvioon, mutta toivomme kuitenkin myönteistä suhtautumista Vaasan kaupungin oheisena seuraavan esityksen pohjalla.

Vaasassa marraskuun 23 päivänä 1948.

Vaasan Kunnallisjärjestö r.y.

Akseli Roden.

Niilo Haaranen.

Kansanedustajille

Vaasan kaupunki
pyytää oikeutta!

Vaasan sataman laajennustyöt.

Käynnissä olevat työt.

Vaskiluodon pääväylän ruoppaustyö	33.870.000:—
Matalikon poistaminen Enstenin ulkopuolella	
20 km:n etäisyydellä Vaskiluodosta	780.000:—
3 kpl. 5,0 tonnin satamanostureita raiteineen	42.900.000:—
Vaskiluodon laituriin peruskorjaukset	12.000.000:—
Luotsimaja ja asuntorakennus satamavirk. ..	16.000.000:—
Odotushuone satamatyöläisille	320.000:—
yhteensä mk	105.870.000:—

Valtionapua on myönnetty yksinomaan ruoppaustyötä varten ja ovat määrät seuraavat:

V. 1944 (2.000.000:— josta palautunut	810.000:—
1.190.000:—)	1.030.000:—
v. 1945	4.000.000:—
v. 1948 kolmas ylim. menoarvio	3.000.000:—
v. 1949 vakinaiseen menoarv. esitetty	8.840.000:—
ainoastaan mk	

Vuonna 1949 tulisi saada pääväylän ruoppausta varten avustusta	9.000.000:—
Sisäsataman väylän ruoppausta varten	12.000.000:—

Välittömästi aloitettavat työt.

Sisäsataman väylän ruoppaus	20.000.000:—
Työntekijäin odotus-, pesu-, ruokailu ym. rakennus annetun lain perusteella	23.000.000:—
Osuus luotsien uuteen satamaan	400.000:—
Rautatievaunujen siirtolaite	400.000:—
Aallomurtajan valmiiksi rakentaminen	12.000.000:—
yhteensä mk	55.800.000:—

Lähiaikojen töitä.

Hiililaituri	150.000.000:—
Öljysatama	70.000.000:—
Kappaletavaralaituri varastosuojineen	250.000.000:—
yhteensä mk	470.000.000:—

SELOSTUS

Pääväylän ruoppaus.

Kaupunki ryhtyi v. 1944 syventämään Vaskiluotoon johtavaa väylää 8,0 metriin sen ollessa tähän saakka 7,0 metriä. Tätä työtä varten vuokrasi valtio kaupungille ruoppausalus »Nostajan». Työn kustannusarvio päättyi mk 5.930.000:—, josta varsinaisen pääväylän ruoppaus mk 4.114.000:— ja loput muita laituriin edustojen syvennyksiä. Valtio myönsi työtä varten v. 1944 ja 1945 menoarviossa yhteensä mk 3.030.000:— valtionavustusta. Valtionavustus myönnettiin periaatteen mukaan, että valtio maksaa 60 % pääväylän ruoppauskustannuksista ja 25 % muista.

V. 1945 valtio otti ruoppauslaivueen kaupungilta vastoin kaupungin tahtoa ja ennenkuin ruoppaustyö oli suoritettu loppuun. Laivue saapui tänä syksynä jatkamaan keskenjäänyttä työtä. Rahan arvon alenemisen vuoksi on kustannusarvio laskettu uudelleen kaupungin toimesta ja tie- ja vesirakennushallituksen virkailijoilta saatujen yksikköhintojen mukaan. Kokonaiskustannusarvio päättyi mk 33.870.000:—, ja jotta valtion osuus olisi pysynyt samana kuin työhön ryhdyttäessä, olisi se pitänyt nostaa mk 17,5 miljoonaan. Kaupunki anoi tällaista avustusta ja tie- ja vesirakennushallitus puolsi avustuksen myöntämistä alkuperäisen periaatteen mukaisesti, samalla kuitenkin tinkien kustannusarviota siten, että puolsi aikaisemmin myönnettyjen valtionavustusten lisäksi mk 13 milj. eli yhteensä valtionavustusta mk 14,84 milj. Tämän mukaisesti myönnettiin v. 1948 kolmannessa ylim. menoarviossa mk 4 milj. ja kaupunki uskoi saavansa v. 1949 vakinaisessa menoarviossa puuttuvan 9,0 milj. mk, mutta on tähän merkitty ainoastaan 3,0 milj. mk.

Kaupunki pyytää Eduskuntaa oikeuden nimessä myöntämään kaupungille avustusta alkuperäisen lupauksen mukaan, koska kaupunki ei ole syyppää syntyneeseen tilanteeseen ja koska kaupungilla samanaikaisesti on satamasta muita suuria menoja, joihin valtio ei osallistu, sekä koska kysymys ei ole mistään kaupungin liikeyrityksestä, joka tuottaisi suoranaista voittoa.

3 kpl satamanostureita.

Nämä kaupunki on yksin kustantanut.

Vaskiluodon laituriin peruskorjaus.

Kaupunki ei ole anonut valtioapua.

Sisäsataman väylän syventäminen.

Kaupungin välittömässä yhteydessä on kaupungilla n.k. sisäsatama, joka ennen oli kaupungin varsinainen satama ja jonne on rakennettu tulli- ja pakkahuone ym. varastoja. Maan kohoamisen ja liettymisen takia on satama vuosien kuluessa madaltunut. Viimeksi v. 1945 sattuneen Bore IX pohjakoketuksen takia madalsi Merenkulkuhallitus väylän syvyyden 4,8 metristä 4,1 metriin. Paitsi edellämainittuja varastoja on sisäsatamassa koneellistettu viljaimuri, paikkakunnan ainoa laivatelakka ja pari teollisuuslaitosta. Huomioonottaen luetellut suuret taloudelliset arvot ja taulukossa esitetyt uusien laituriin suuret rakennuskustannukset, katsoo kaupunki olevan välttämätöntä suorittaa sisäsataman väylän ruoppauksen entiseen syvyyteen. Kustannukset tästä on arvioitu mk 20 milj.

Sen vuoksi, että ruoppauskalusto on nyt Vaasassa ja että sen siirteleminen on kallista, olisi työ suoritettava v. 1949 muiden ruoppaustöiden päätyttyä. Kaupunki ei saata yksin kustantaa näin suurta työtä ja koska valtio yleensä on avus-

tanut tämän laatuista työtä, joiden tuottama hyöty ei rajoitu kaupungin osalle, on kaupunki anonut 60 % valtionavustusta kustannuksista. Anomusta on puoltanut sekä tie- ja vesirakennushallitus että Kauppa- ja teollisuusministeriön esittelijä-neuvos amiraali Sundman, mutta siitä huolimatta ei tätä ole huomioitu v. 1949 vakinaisen menoarvion esityksessä. Asiasta on tehty raha-asia-aloite ja kaupunki toivoo valtion avustavan tätä yleishyödyllistä työtä nyt kun työn suorittamiseen on edellytyksiä olemassa.

Työväen ruokailu-, oleskelu- ja pesuhuone.

Eduskunta on lailla velvoittanut satamakaupungit rakentamaan 4 vuoden kuluessa tällaisen rakennuksen. Kaupungilla on kysymys ratkaistuna tilapäisesti, mutta ei voitane välttää uhraamasta tarkoitukseen esitettyä 23 milj. mk.

Aallonmurtajan valmistaminen.

Kaupunki on varatyönä rakentanut aallonmurtajan satamansa suojaksi. Valtio avusti työtä, mutta lopetti avustuksen, ennenkuin työ tuli valmiiksi. Aallonmurtaja aavaa merta vastaan on satamalle mitä tärkein ja sen rakentaminen tulee ajankohtaiseksi viimeistään työttömyyden ilmetessä.

Lähiaikoina suoritettavat työt.

Nämä koskevat sataman laajennusta ajan vaatimuksia vastaavaksi. Kaupunki on pakotettu ryhtymään näihin niin pian kuin luottosuhteet sen sallivat. Nykyään esiintyy satamassa jonotusta vuosittain n. kahden kuukauden aikana ja tilanne on pahenemaan päin.

Yleistä.

Kaupungin v:n 1948 menoarvio päättyy mk 537.500.900:—, joten sataman vaatimat suuret kustannukset ovat kohtuuttoman korkeat kaupungin yksin suorittaa. Kaupungin veroäyri

on samansuuruinen kuin muissa vastaavansuuruisissa kaupungeissa. Kaupungin velkataakka ei mahdollisesti ole yhtä suuri kuin muilla kaupungeilla, mutta tämä johtuu suuresta säästäväisyydestä ja suurien välttämättömien töiden siirtämisestä myöhempään. Näissä olosuhteissa kaupunki toivoo Eduskunnan kohtelevan Vaasan kaupunkia yhdenvertaisena muiden kaupunkien kanssa ja että kaupungille myönnetään prosenttuaalisesti yhtä paljon valtionapua ruoppaustöiden suorittamiseen kuin muissakin samanlaisissa tapauksissa on myönnetty ja kuten valtio Vaasankin tapauksessa alunperin on luvannut.

Vaasa 1948, Vaasan Kirjapaino.

Suap. 1.12.48.

Terve, 29. 11. 48.

Suomen Sosiaalidemokraattinen
Eiuskunta ryhmä ja Suomen Kansan-
demokraattinen liiton Eiuskunta ryhmä.

Helsinki.

Terveen Kuljetustyöntekijäin ja Terve-
den Saha- ja Rullatyöläisten amm. os. ovat
yhteisessä kokouksessaan käsitelleet ny-
kyistä työllönsyytä tilannella ja toden-
neet sen pahimmalla tavalla uhkaa-
vaksi. Kokous päätti kääntyä molen-
nen työväen Eiuskuntaryhmien puoleen
että jos voisivat vaikuttaa ylästön toi-
aan ministeriöön, että varattaisiin vara-
toita tällaiselle taajavähiselle pahim-
muudelle, kuin Terve on.

Ja pyydetään varamaan varatoita
yhteisesti koko maassa, koska uhkaa ylei-
sen työllönsyyden.

lisveden

Kuljetustyöntekijät r.y.

Voitto Luukkainen
puheenjohtaja

Johannes Martti
sihteeri.

lisveden Saha- ja rullatyöläisten
ammattiosasto r.y.

Kurti Vartiainen
puheenjohtaja

Kalle Halonen
sihteeri.

den
pöytäkirja
1911
Näköalasta
Pöytäkirja
Näköalasta
Näköalasta

Uudenmaan
pöytäkirja
joulukuun 1911
Näköalasta

Swaps 30.11.18.

Saariön maan. Tärtilän työväen
yhdistys on kokouksessaan marras-
kuun 14. p:nä muiden asioiden
lisäksi, käynnittänyt huomiota nii-
hin epäkohtiin, joita nykyisin esiin-
tyy kunnallistakautuksessa m. n. a.
notun isännöitsijän takautuksessa,
kun valtiokunnan valtiokuntalaut-
kunnille ^(antamien) ohjeiden mukaan on useissa
kunnissa kunnallistakaus toimitettu
edellä mainittujen ohjeiden mukaan.
Pienilajien taholla on ohjeita pi-
detty epäkohtien mukaisina, koska
missä pienille tiloille määrätty työn
arvo on arvioitu suhteettomasti
korkeaksi suurempien tiloihin
 nähden. Vielä epäkohtien mu-
kaisena on sellaisten asutus-tila-
ten, joilla on maata alle viiden
hektarin. Nämä asutus-tilat
ovat, useammassa tapauksessa varsin

Kalle Lindholm
puheenjohtaja

Ligne Lindholm
(v. l. sihteeri)

Snap. 29. 11. 48.

naisessa ansiotyössä käyviä. He joutuvat kaluston joutueen tähden teellämies maan-
sa muakkaukset ja viljojen korjuun isänsien
tilojen kalustolla, maksan niistä usein
hyvinkin korkean maksun.

Useissa tapauksissa on taksoituslautakun-
nat arvioineet edellämäinittujen asutuslilal-
hoien maansa hyväksi tehdyn työn arvon
hehtaaria kahden niiden korkein joien oh-
jeiden mukaan, jotka on määritetty myös
koimerkeiksi niiden hehtaarin tilalle.

Kakouksessa ilmeneissä mistijuteissa
onkin pidetty riittävästä asutuslilallisten
kshdalla sitä veroa, jonka he joutuvat makse-
maan palkkatuloistaan ja maastaan, pinta-
alan hehtaaria kahden arvioidun joutueen tuo-
ton mukaan.

Yhdistys päättikin kakouksessaan
suuttan toriomukensa Päärin Sd. kansanlaus-
tajalle, että he suuttaisivat Sd. pdkunta-
ryhmän tietoon edellämäinitun, asutusli-
allisten, tuomukeren. Ja että he, mahdol-
lisesti lähiaikoina muuttava, kunnal-
lisverotuslakia muuttavassa, oltaisivat huo-
mioon tässä mainitut epäkshdat.

Saarioispuolen - Tarrilan työv. yhd.

Sääksmäki

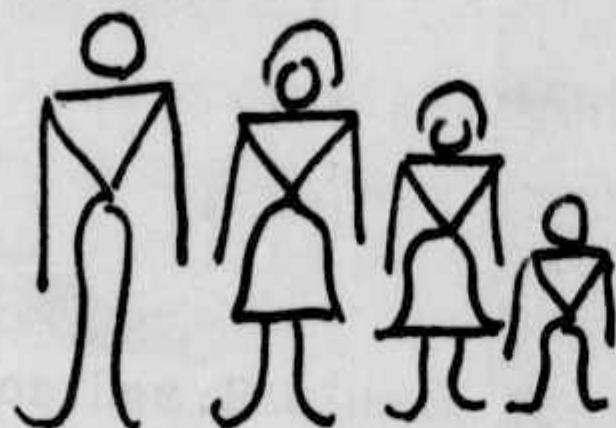
Kalle Lindholm
puheenjohtajaLigne Lindholm
(v. l. sihteeri)

Snop. 29. 11. 48.

kuinka liian kauan keino - karsim

+

Palkka
Kalliin pai-
kan lisä
Ikälisä
Lapsilisä
Maitoalennus

-
Ruoka
Verot
Vuokra
Koulu
ym

Ennen lapsil isälakia

+

Palkka
Kalliin
paikan lisä
Ikälisä

-
Ruoka
Verot
Vuokra
Koulu
ym

.....ja sen jälkeen

Miksi ?

kysyy sotilaspassin omaava
emigrantti

Saap. 25. 11-48

Maaseudun Autonomistajain Liitto r. y.

ISTO:
ELSINKI
MONK. 6.
H. 38 581

HELSINGISSÄ, 24 p:nä marras kuuta 1948.

Sos.Dem.Puolueen Eduskuntaryhmälle.

Mukaan liittäen kirjelmäme Eduskunnan Valtionvarainvalio-
kunnalle 24.11.1948. pyydämme kohteliaimmin arv. ryhmäänne
suosiollisesti tukemaan asetettamme mainitun epäkohdan poista-
miseksi.

Kunnioittaen

Maaseudun Autonomistajain
Liitto ry.
L. Saarimäki Lauri Grijp

Snapp. 25.11.48

Eduskunnan Valtionvarainvaliokunnalle.

Sen johdosta, että moottoriajoneuvovero nykyisin voimassa olevan lain mukaan kannetaan vuosineljänneksittäin, eli 1 päivästä tammikuuta koko vuodelta, 1 päivästä huhtikuuta jällellä olevilta kolmelta neljännekseltä, 1 päivästä heinäkuuta vuoden loppupuoliskolta ja 1 päivästä lokakuuta kolmelta viimeiseltä neljännekseltä, huomioimatta laisinkaan sitä aikaa mitä ajoneuvoa ei ole voitu käyttää, olisi mielestämme kohtuullista saada verolakiin sellainen muutos, että vero kannettaisiin täysiltä kalenterikuukausilta.

Tahdomme tässä yhteydessä huomauttaa, että suuri osa maaseudun moottoriajoneuvoista saadaan käyttöön aikaisintaan vasta toukokuulla, senjälkeen kun kylä- ja yksityistiet ovat talven jälkeen tulleet ajokuntoisiksi, eikä näinollen syrjäseudun moottoriajoneuvon omistajat voi parhaalla tahdollaankaan käyttää ajoneuvoa hyödykseen, vaikka ovatkin pakotetut maksamaan niistä veron jo esim. huhtikuun 1 päivästä lukien. Uskallamme olettaa, että huomattava osa maaseudun moottoriajoneuvoista otettaisiin käyttöön vasta kesäkuun 1 päivästä lukien, jos verotus olisi oikeudenmukaisempi ja tästä johtuisi varsin huomattavia säästöjä polttoaineen kulutuksessaakin.

Pyydämme arv. valiokuntaa kiinnittämään huomiotaan mainittuun epäkohtaan ja myötävaikuttamaan sen poistamiseksi.

Helsingissä marraskuun 24 päivänä 1948.

MAASEUDUN AUTONOMISTAJAIN

LIITTO r.y.

*huom. Karihaaran
edustajien
kokoontulo
M. 11. 48*

Sosialidemokraattinen Eduskuntaryhmä.

Karihaaran Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys r.y. on eilen pitämässään kuukausikokouksessa käsitellyt Akkunusjoen-Pahtaojan-Lehmikunnan-Koivun asutustien kunnostamis kysymystä ja tahtoo täten saattaa kokouksen päätöksensä tietoonne seuraavaa:

Aikoinaan k.o. tie rakennettiin valtion toimesta ja saatiin se silloisten varojen turvin kestäkuntoon osittain. Niinpä nykyisellään, kun tien kaplatus ja pohja on suomudan hautomana mesonut kantamattomaksi on tiellä jo Kemistä päin n.10 km matkan takana olemassa vain aukinainen tielinja ja pohjaltaan niin pehmeä tie, että esim. hevosella on syys ja kevätkelien aikana mahdoton tietä kulkea. Tällöin on astustilallisilla tie markkinapaikoille täydellisesti poikki, sillä enempi kuin kolmanneks tiestä on aivan välttämättömän ja pikaisen korjauksen tarpeessa.

Tien kunnostaminen ei ole vain asutusalueen väestön kannalta tärkeää, vaan on sillä Kemin kaupungin ja sen väestön kannalta katsoen hyvinkin tärkeä merkityksensä, sillä tien halkomilta metsä-alueilta on-vuosien varrella ja ja edelleenkin- tyydytetty suuressa määrin k.o. väestöryhmän polttopaun tarve. Tie on tosin tällä kertaa niin huono kuntoinen, jottei kesäkelin aikana siellä voida moottoriajoneuvoilla liikehtiä ja talvisinkin se on miltei sula mahdottomuus, niin epätasaiseksi on tien pinta muodostunut.

Edellä esitetyn perusteella kokous esittää, että hallituksen ja eduskuntaryhmämme toimesta ryhdyttäisiin tarvokkaisiin toimenpiteisiin tien kuntoonsaattamiseen joko varaamalla tarkoitusta varten määräraha tai ottamalla työttömyystöihin varatusta määrärahasta varat ja teettämällä k.o. tien kunnostus työt työttömyystyönä.

Karihaarassa, marraskuun 26 päivänä 1948

Leo Sorjonen
Puheenjohtaja

Aaro J. Uddoh
Sihteeri

Suap. 12. 11 - 48

Pöytäkirja Maalaisliiton Pohjois-Karjalan Piirijärjestön r.y. sääntömääräisestä syyskokouksesta, joka pidettiin Joensuun kaupungintalon juhlasalissa I. p:nä marraskuuta 1948. Paikallisosastojen ja kunnallisjärjestöjen edustajia sekä muita osanottajia oli kokoukseen saapunut noin 200 henkeä.

I §.

Kun piiritoimikunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Lauri Riikonen oli avannut kokouksen, valittiin kokouksen puheenjohtajaksi nimismies Martti Honkavaara Tuupovaarasta ja maanviljelijä Heikki Tenhamo Kuusjärveltä sekä sihteereiksi toimittaja K.H.Tolonen Joensuusta ja järjestösihteeri Ale Holopainen Liperistä.

II §.

Hyväksyttiin yksimielisesti seuraavansisältöinen julkilausuma:

Pohjois-Karjalan maalaisliittolainen järjestöväki kokoontuneena monisatalukuisena piirikokoukseensa I.II.1948 päätti yksimielisesti esittää maan hallitukselle ja eduskunnalle toivomuksena seuraavaa:

1) Verohuojennukset on annettava kaikille samanlaisina riippumatta siitä, millä tavalla tulo on hankittu. Veroperusteet olisi tarkistettava huomioonottaen Pohjois-Karjalan syrjäinen asema, mikä nykyisten kuljetuskustannusten vallitessa varsin ratkaisevasti vaikuttaa metsien hintoihin. Myöskin vyöhykkeiden lukumäärä niin viljelys- kuin metsämaidenkin luokituksessa olisi lisättävä, jotta verotus tulisi sijaintiin ja maiden laatuun nähden entistä tasapuolisemmaksi.

2) Kauan odotettu vapautus kunnanteiden kunnossapidon aiheuttamasta rasituksesta on mahdollisimman pian toteutettava ja kunnan- ja kylätiet otettava valtion haltuun.

3) Hallan ja raesateiden aiheuttamat vahingot olisi korvattava valtion varoista.

4) Kansaneläkelaitoksen suunnitteleman suuren liiketalon rakentaminen pääkaupunkiin tänä ajankohtana olisi estettävä, koska asunton rakentaminen on ensin suoritettava. Maaseudulta kerätyt varat on sijoitettava maaseudun asunto-olojen parantamiseen ja maaseudun sähköistämisen edistämiseen.

III §.

Julkialsuma päätettiin saattaa maan hallituksen ja eduskuntaryhmien tietoon. Sitä varten valittiin lähetystö, johon tulivat maanviljelijä Heikki Tenhamo Kuusjärveltä ja maanviljelijä Uno Kainulainen Kiteeltä.

Kokouksen puolesta:

Martti Honkavaara.
Puheenjohtaja.

K.H.Tolonen.
Sihteeri.

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa toimen puolesta

K. H. Tolonen

Snop. 17. 11. 48

V. J. Udd
glor. oittettu

PÄÄSYLIPPU

mk N:o

KARIHAARAN SOS. DEM.
TYÖVÄENYHDISTYS r.y.

OVIMIEHELLE

K u t s u m m e T e i d ä t

yhdistyksemme toimitalon p a l a u t u s-
j u h l a a n, joka pidetään Karihaaran Työväenta-
lossa sunnuntaina marraskuun 21 p:nä klo 20.00.

Juhlapuhujaksi saapuu puoluesihtööri Veikko
P u s k a l a Helsingistä. Vapaa Sana järjestöjen
ja yhteisöjen edustajille.

Talikkalan taitovoimistelijat esiintyvät.

Karihaarassa 12 p:nä marraskuuta 1948.

Karihaaran Sosialidemokraattinen Työväenyhdistys r.y.

Johtokunta.

Leo Sajon
puheenjohtaja.

Veikko J. Udd
sihteeri.

Laap. 22.11-48

Sos.-dem. Eduskuntaryhmä.

On hyvin todennäköistä, että viljansäätötoimien luopuminen tulee vielä tämän vuoden aikana Eduskunnassa varsin perusteellisesti keskusteltavaksi. Että sos.-dem. ryhmän jäsenet voisivat tuossa keskustelussa esiintyä samansuuntaisin lausunnoin ja johdonmukaisesti, pyytää Sos.-dem. Pienviljelijäin Neuvottelukunta Teitä saapumaan tai lähettämään edustajanne keskustelutilaisuuteen, joka pidetään Eduskuntatalossa sos.-dem. ryhmän huoneessa torstaina tk. 25. p:nä klo 18.30. Alustuksen esittää kansanedustaja Heikki Simonen.

Helsingissä 18. päivänä marraskuuta 1948.

Poolueterveisin

Sakari Reiman

Sakari Reiman

Ilmari

PÖYTÄKIRJA sos.-dem.eduskuntaryhmän kokouksesta eduskuntatalon ryhmähuoneessa 2. päivänä joulukuuta 1948. alkaen kello 17. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi seuraavat ryhmän jäsenet: Andersson, Fagerholm, Henriksson, Hiltunen, Huunonen, Härmä, Kajala, Kalavainen, Kilpeläinen, Koivulahti-Lehto, Kuittinen, Leivo-Larsson, Lepistö, Nurminen, Peltonen, Pyörtä, Raatikainen, Salmela-Järvinen, Takki, Tervo, Väyrynen. Puhetta johti Hakikila, sihteerinä toimi Paasio.

1. §.

Metsätyönjohtajain lähetystö.

Metsätyönjohtajain lähetystö pyysi ryhmää tekemään voitavansa metsätyönjohtajain työaika ja ylityötä koskevissa asioissa. Lähetystön johtaja esitti laajat perustelut ja toimintatapoja asian korjaamiseksi. (kirjelmä liitteenä) Lausui, että asia voitaisiin korjata metsätyöntekijäin työaikalain yhteydessä.

Puheenjohtaja lausui, että ryhmä tulee tekemään voitavansa, koska muittenkin työläisten työaika on järjestetty, on sama järjestely tehtävä myös tämän ammattikunnan kohdalla. Puheenjohtaja kiitti lähetystöä.

2. §.

Aikaisemmat lähetystöt.

Puheenjohtaja kertoi ottaneensa vastaan seuraavat lähetystöt ryhmän puolesta: Virkamiesten lähetystö, Suomen Teatterijärjestö-

jen Keskusliiton lähetystö, Suomen Ammattikalastajain Keskusliiton ja Suomen Kansanvaltaisen metsästäjä- ja kalastajaliiton lähetystö ja Lapin ja Oulun läänien ammattiautoilijain lähetystö. Puheenjohtaja esitteli lähetystöjen toivomuksia. (Kirjelmät liitteenä.)

3.§.

Lomanpyynnöt.

Päätettiin myöntää lomaa seuraaville:

Jokinen 3.12. istunnosta ja Turkka 7.12. istunnosta.

4.§.

Ryhmän illanvietto.

Puheenjohtaja esitti vv:n ehdotuksen, että ryhmän suunniteltu illanvietto tällä kertaa siirrettäisiin ja se kuitattaisiin hallituksen mahdollisesti tarjoamalla kahveilla.

Päätös: Valmistavan valiokunnan ehdotus hyväksyttiin.

5.§.

Valiokuntatyö.

Puheenjohtaja esitteli vv:n ehdotuksen, että valiokuntatyötä ei enää lyhyen ajan vuoksi ole aihetta alkaa uudelleen järjestellä, vaan palataan asiaan uusilla valtiopäivillä.

Päätös: Valmistavan valiokunnan ehdotus hyväksyttiin.

6.§.

Valtalaki.

Jokinen: Pyysi ryhmää määrittelemään kantansa valtalakikysymyksessä.

Raunio: Ilmoitti, että vuokrien erottamisesta valtalaissa olisi tehtävä päätös.

Rantala: Vuokrien erottamisesta ei voida vielä sanoa mitään, mutta olisi tärkeätä pysyä hallituksen linjalla.

Hakkila: Asiaa olisi korjattava, sillä köyhät ovat nyt äärim-

mäisen vaikeassa asemassa.

Lumme: Kannatti Hakkilaa. Puhuja oli sitä mieltä, että korjauksia olisi tehtävä. Lukuisasti esimerkkejä olemassa varattomien talonomistajien vaikeasta asemasta. Korjausta ei saada aikaan vuokria korottamatta.

Raunio: Vaikka vuokrasäännöstelyssä on epäkohtia olemassa, ei meikäläiset saa mennä siihen, että valtalaista poistetaan vuokria koskeva kohta, mutta hallitukselle voidaan esittää toivomusponsi, että nämä asiat on muuten korjattava.

Pääsio: Kysymys kiinnostaa ihmisiä eikä sitä saa päästää hulinaksi. Viime maailmansodan jälkeen oli tilanne huonompi kuin nyt. Vuokralautakunnilla saadaan sentään jotakin aikaan.

Penttala: Ilman säännöstelyä olisi paljon ihmisiä ilman asuntoa. Ei saa pyrkiä vapautumaan säännöstelystä. On parempi, että pieni osa kärsii, kuin että suuret joukot on ilman asuntoa.

Jokinen: Järjestelyjä on saatava aikaan, jos nykyinen suhdanne säilyy, joudutaan umpikujaan. Se on hallituksen asia.

Päätös: Valtalaissa ollaan hallituksen linjalla, mutta hallitukselle annetaan evästys sellaisen esityksen antamisesta, että pahemmat epäkohdat korjaantuvat.

7.§.

Laki Ahvenanmaan itsehallinnosta.

Henriksson: Puhuja ilmoitti, että perustuslakivaliokunnan jaostossa on juuri käsiteltävänä laki Ahvenanmaan itsehallinnosta. Asiassa ei ole vielä mitään valmista. Sanoi hallituksen esityksen olevan kompromissin. Puhuja ilmoitti pysyvänsä hallituksen linjalla, että esitys suurin piirtein säilyisi.

Lehtokoski: Aikoinaan pidettiin tarkasti kiinni siitä, että kansainvälisiä sopimuksia noudatettiin. Ei ainakaan saa sallia suurempia poikkeuksia näistä.

Hakkila: Asiaan on suhtauduttava varovaisuudella, kun on ky-

symys kansainvälisistä sopimuksista. Henrikssonin ottama kanta oli puhujan mielestä oikea.

Päätös: Pidettiin Henrikssonin ottamaa kantaa oikeana.

8.§.

Laki suojelupoliisista.

Käkelä pyysi ryhmää tekemään päätöksen siitä, miten olisi äänestettävä, kun laki suojelupoliisista tulee esille. Oli sitä mieltä, että ne jotka eivät voi äänestää esityksen puolesta, pidättäytyvät äänestämästä.

Päätös: Hyväksyttiin Käkelän ehdottama kanta.

9.§.

Asevelvollisten lomat.

Muikku: Ilmoitti, että asevelvollisten loma on ollut esillä puolustusasiainvaliokunnassa. Tiedusteli, onko edullista, jos sos.-dem.hallituksen aikana asevelvollisuusaika pitenee. Kommunistien valiokuntaryhmä on hajalla, mutta he yrittävät kuitenkin vesittää asiaa.

Raunio: Ilmoitti, että lomakysymyksessä on Pääesikunta odottanut eduskunnan kantaa. Puhuja ehdotti, että ryhmä pysyisi hallituksen esityksen takana, joka on 170 päivää. Kommunistien ehdotus on 120 päivää.

Päätös: Päätettiin pitää kinni hallituksen esityksestä.

10.§.

Asuntohypoteekkipankki.

Lumme: Ilmoitti, että Asuntohypoteekkipankin lainoja koskeva esitys on valtiovarainvaliokunnan käsiteltävänä. Toivoi ryhmän suhtautuvan myönteisesti asiaan, koska se koskee 4000 perhettä. Jos hallituksen suunnitelma hyväksytään, niin tulee kovat vuokrat.

Rantala: Asia on ollut esillä valtiovarainvaliokunnan III:ssä

jaostossa. Puhuja ilmoitti, että ei ole syytä ottaa kiinteää kantaa asiassa, vaan vasta sitten kun se loppuun käsitelty valtiovarainvaliokunnassa.

Hakkila: Ilmoitti, että asiasta on käynyt myös lähetystö, joka pyytää asiaan korjausta. Jos ei helpotusta saada, niin talot menevät konkurssiin.

Päätös: Päätettiin tehdä lopullinen päätös sitten, kun asia on loppuun käsitelty valtiovarainvaliokunnassa.

11.§.

Rauhantyon Yhteisjärjestön kirjelmä.

Puheenjohtaja ilmoitti, että Rauhantyon Yhteisjärjestön kirjelmän oli jättänyt ed. V.Turunen. (Liitteenä).

Sihteeri luki pohnet, joissa pyydettiin 9 Pl:n määrärahoja pienennettäisiin ja järjestön valtionapu korotettaisiin 500.000 mk.

Lumme: Ihmetteli, että määrärahoja oli armeijassa 1 miljardi markkaa.

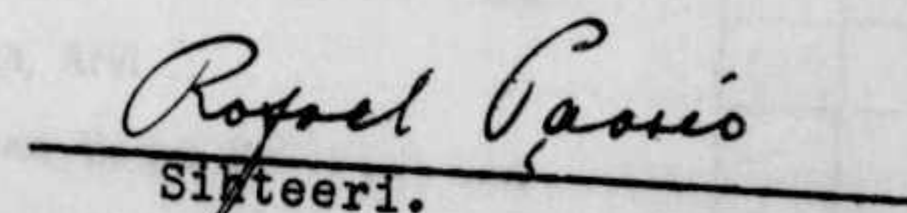
Raunio: Ilmoitti, että määrärahat tarvitaan niiden ammusvarastojen hoitoon, jotka rauhansopimuksen mukaan on hoidettava. Luettelointi on myös pakko tehdä, siitä on tullut määräys. Kuljetusvälineiden määräraha on vain puolet entisestään.

Merkittiin kuulluksi.

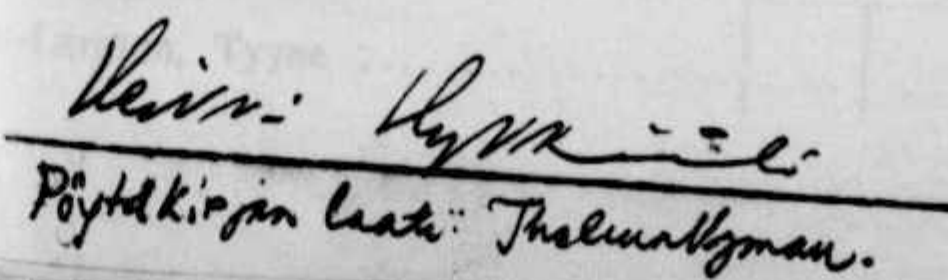
Kokous loppui kello 17.40.

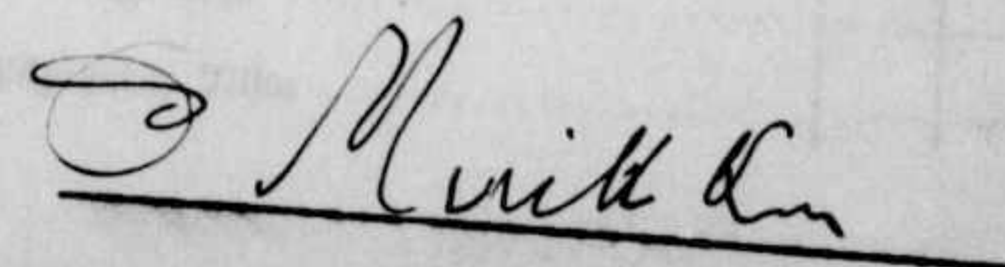
Vakuudeksi:

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Tarkastettu:

Pöytäkirjan laati: Thelundman.

SOSIALIDEMOKRAATTINEN EDUSKUNTARYHMÄ

Saari Lindman

Kokous joulukuun 2 p:nä 1948 klo 17.

Asia:

ehdotus "Jaa"

ehdotus "Ei"

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Alanko, K. A.			✓ Lepistö, Matti		
✓ Andersson, Gunnar			Lumme, Alpo		
✓ Brander-Wallin, Laura			Malkamäki, Aino		
Eskola, Walfrid			✓ Muikku, Otto		
✓ Fagerholm, K.-A.			Niemi, P. O.		
Hakkila, Väinö			✓ Nurminen, Elli		
✓ Henriksson, G. V.			Paasio, Rafael		
Hiilelä, Kaisa			✓ Peltonen, Onni		
✓ Hiltunen, Onni			Penttala, Isak		
✓ Huunonen, Emil			Pesonen, Edvard		
Hykkäälä, H. K.			Pusa, Eeno		
✓ Härmä, Erkki			✓ Pyy, Juho		
Jokinen, Kalle			✓ Pyörtänö, T. K.		
Juutilainen, Jere			✓ Raatikainen, Jussi		
Järvinen, Veli			Rantala, Viljo		
✓ Kajala, Olavi			Raunio, Eino		
✓ Kalavainen, Meeri			✓ Salmela-Järvinen, Martta		
Karjalainen, P. A.			Simonen, Heikki		
✓ Karvonen, Juho			Sävelä, A. P.		
✓ Kilpeläinen, Yrjö			✓ Takki, Uuno		
✓ Koivulahti-Lehto, Hilma			✓ Tervo, Penna		
Koskinen, Artturi			Tolonen, J. F.		
Kuittinen, Juho			Turkka, Arvi		
Kulovaara, Urho			Turunen, Varma K.		
Käkelä, Valto			Varjonen, Unto		
Lehtokoski, Aino			Welling, Yrjö		
Leivo-Larsson, Tyyne			✓ Väyrynen, Vilho		

Lite n:o 1

SUOMEN TYÖNJOHTAJALIITTO - FINLANDS ARBETSLEDARFÖRBUND r.y.

HELSINKI - KESKUSKATU 4 B 38
PUH. 39334 - POSTISIIRTO 10600

HELSINGFORS - CENTRALGATAN 4 B 38
TEL. 39334 - POSTGIRO 10600

Asia:
Ärende:

Viitteenne:
Eder beteckning:

Viitteemme.
Vår beteckning.

J/g/529/48.LS.DH.

Helsinki,
Helsingfors,

ARV. EDUSKUNTARYHMÄLLE.

Eduskunnalle on jätetty toivomusaloitteet n:o 313 ja 314, jotka koskevat metsätyönjohtajien työaikaa ja ylityön korvaamista yms. seikkoja. Näiden toivomusaloitteiden johdosta haluamme kunnioittaen esittää ko. palkannauttijaryhmän näkökohtia.

Koko työnjohtajakunta on tosin työaikaan nähden jatkuvasti jätetty lain ulkopuolelle, mutta teollisuustyönjohtajat ovat kuitenkin keskusliittonsa, Suomen Teknillisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliiton ja Suomen Työantajain Keskusliiton välisellä yleissopimuksella pvm:ltä 20.2. 1947 ja siihen liittyvällä, ylityökorvausta koskevalla pöytäkirjalla pvm:ltä 15.12.47 saaneet järjestyksi työaikansa työntekijäin työaikaa ja heille maksettavia ylityökorvauksia vastaavaksi. Näin ei ole kuitenkaan metsätyönjohtajien suhteen, joista kuitenkin huomattava osa kuuluu ensinmainittuun keskusliittoon, sillä Suomen Puunjalostusteollisuuden Työnantajaliitto ei mainittuun yleissopimukseen liittynyt Metsäosastonsa osalta.

Vaikkakin viimeksi mainittu työnantajaliitto on eräitten sen metsäalan järjestöjen kanssa viime kuun 25 p:nä tehnyt yleissopimuksen, niin tämä sopimus ylimalkaisuudessaan ei ole lähimainkaan saattanut metsätyönjohtajia samanlaiseen sosiaaliseen ja taloudelliseen asemaan,

kuin missä teollisuustyönjohtajat ovat, ja ennen kaikkea ei ole työ-aikaa täsmennetty. On myöskin ilmeistä, että tällä yleissopimuksella, joka nyt niin kiireellisesti tehtiin, on tahdottu eliminoida alussa mainitut toivomusaloitteet.

Edellä oleviin seikkoihin viitaten pyydämme kunnioittaen arv. Eduskuntaryhmäännne ottamaan myönteisen asenteen ko. toivomusaloitteisiin nähden ja antamaan äänensä niitten puolesta.

Mitä itse lakiin nähden on huomioitava, niin esitämme siitä tärkeimpinä seikkoin seuraavat:

METSÄ- JA UIITTOTYÖNJOHTAJISTON TYÖAIKA JA YLITYÖN KORVAAMINEN.
=====

1. Tämän lain alaisia ovat liike, laitos, yhtiö, yritys, valtio ja kunta, missä yksi tai useampi henkilö suorittaa työnjohto-, huolto-, tilitys- ja valvontatehtävää palkasta työnantajan laskuun ja valvonnan alaisena metsä ja uiittotyömailla.

2. Työnjohto-, huolto-, tilitys- ja valvontatehtävää suorittavan säännöllinen työaika on 8 tuntia vuorokaudessa ja 47 tuntia viikossa paitsi työaikalain 2 luvun 7 §:ssä tarkoitettussa tehtävässä kuitenkin niin, ettei säännöllinen työaika kahden viikon pituisena ajanjaksona saisi olla pitempi kuin 96 tuntia.

3. Jos säännöllinen työaika määrättynä viikonpäivänä on kahdeksaa tuntia lyhyempi, voidaan sitä muina saman viikon päivinä pidentää vastaavasti, ei kuitenkaan enempää kuin tunnilla ja sallittua viikkotuntien lukumäärää lisäämättä.

4. Työnjohto-, huolto-, tilitys- ja valvontatehtävää suorittavaa olkoon lupa hänen suostumuksellaan pitää yli-

työssä säännöllisen työajan lisäksi kauintaan 24 tuntia kahden viikon aikana, sekä työlaainsäädännön 2 luvun 7 §:ssä mainitun työajan tar koittamissa tehtävissä 50 tuntia neljän viikon aikana, kuitenkin niin, ettei ylityötuntien määrä kalenterivuodessa nouse 250 suuremmaksi.

5. Työnjohto-, huolto-, tilitys- ja valvontatehtävässä olevalle on annettava sunnuntain ajaksi tai, jollei se ole mahdollista, muuna viikon aikana vähintään 30 tuntia kestävä yhtäjaksoinen viikkolepo.

6. Ylityöksi katsotaan työ, jota tehdään 2 päivänä elokuuta 1946 annetun työaikalain 2 luvussa määritellyn säännöllisen työajan lisäksi.

7. Työnjohto-, huolto-, tilitys- ja valvontatehtävää suorittavalla on oikeus saada varsinaisen kuukausipalkkansa lisäksi korvausta suorittamastaan yli- ja sunnuntaityöstä, jos työ on tehty esimiehen määräyksestä tai suostumuksella. Epäselvissä tapauksissa on työnantajan asia ilmoittaa keillä esimiesasemassa olevilla on oikeus määrätä ylityön teettämisestä tai antaa siihen suostumus ja missä laajuudessa heillä on siihen oikeus.

8. Jos ylityö on sen laatuista, ettei työnjohto-, huolto-, tilitys- ja valvontatehtävää suorittavan tarvitse olla jatkuvasti työpaikalla koko aikaa, jonka ylityön teettäminen kestää, suoritetaan korvaus sen ajan mukaan, jonka työn suorittamiseen ja työhön tulo- ja menomatkoihin todella käytetään tai sovitaan korvauksesta eri tapauksissa erikseen.

9. Edellä mainitusta ylityöstä samoin kuin sunnuntaityöstä suoritetaan korvaus työaikalain 6 luvussa määriteltä perustetta sekä alempana olevia erikoismääräyksiä noudattaen.

10. Tuntipalkka, jonka perusteella yli- ja sunnuntaityökorvaus suoritetaan, saadaan jakamalla varsinainen kuukausipalkka kahdellasadalla.

11. Milloin työnantaja ja työnjohto-, huolto-, tilitys- ja valvontatehtäviä suorittava siitä erikseen sopivat, voidaan korvaus yli-

työstä samoin kuin myös sunnuntaityöstä suorittaa kuukausikorvauksena. Kuukausikorvaus on arvioitava niin, että se vastaa sitä yli- ja sunnuntaityökorvausta, jonka työnjohtaja, huoltotyötä, tilitystä ja valvontatehtävissä oleva suorittamiensa yli- ja sunnuntaityötuntiensä perusteella todennäköisesti tulisi saamaan.

Tällä asetuksella kumottaisiin 2 p:nä elokuuta 1946 työaikalain 1 luvun 3 § metsä- ja uittotyönjohtajiston kohdalta.

Helsingissä, joulukuun 2 p:nä 1948.

SUOMEN TYÖNJOHTAJALIITTO-
FINLANDS ARBETSLEDARFÖRBUND r.y.

Puheenjohtaja:

H. Tolvanen

H. Tolvanen.

Sihtööri:

Leo W. Saarela

Leo W. Saarela.

(Kallioinpaikanlisä kalleusryhmissä III 2-kertainen ja kalleusryhmissä IV 3-kertainen taulukoon merkityistä määristä.)

Kallioinpaikanlisä kalleusryhmissä III 2-kertainen ja kalleusryhmissä IV 3-kertainen taulukoon merkityistä määristä.)

Peruspalkkausluokat	Vakinaisten virkojen ja toimien kokoluukumäärä	5 % lokakuun peruspalkasta kk:ssa			5 % lokakuun kokonaispalk. (5 ill.) alim. pl:ssa	Komitean esittämä kalliin-palkkalisä II kalleusryhmä	Vertailuva lausuma vuodhusten mukaisesti (kallioille II kalleusryhmän muk. liid)
		alemmissa pl:ssa	ylemmissä pl:ssa	painollinen keskiarvo			
1 - 5	702	375:-	455:-	443:90	463:75	400:-	3.369.600:-
6 -10	25299	477:50	577:50	539:90	587:50	500:-	151.794.000:-
11 -15	13238	605:-	720:-	646:20	732:50	600:-	95.313.600:-
16 -20	3956	752:50	902:50	797:10	908:75	750:-	35.604.000:-
21 -25	3618	940:-	1.115:-	985:70	1.108:75	900:-	39.074.400:-
26 -30	1116	1.165:-	1.400:-	1.274:20	1.345:-	1.100:-	14.731.200:-
31 -38	487	1.465:-	2.202:50	1.540:30	1.660:-	1.300:-	8.181.600:-
Yhteensä	48.416						348.068.400:-

Virkamies liitto

Puh. joht. H. Järnfeldt
I Kirjuri V. Kivistö
Konttoliikuri J. Rönkä
Kirjuri J. Mattila
Kärsäliikuri S. Munkala

Lute 403

Lähte 1.2.3

Suomen Teatterijärjestöjen
Keskusliitto r.y.

HELSINKI, MIKONKATU 17, HUONE 234
PUHELIN 62956 POSTISIIRTOTILI 6967

Sosialidemokraattisen puolueen Eduskuntaryhmälle.

Neuvottelukokouksessaan 28.11.1948 valtionapua saavien maamme teattereiden johtokuntien ja taloushallinnon edustajat totesivat vakavasti huolestuneina, että valtiovallan näyttämötaiteilijoille suoma taloudellinen tuki jatkuvasti on riittämätön ja ensi vuoden talousarvioehdotuksessa täysin epäoikeudenmukaisesti pysyy lähes samana kuin kuluvana vuonna. On käsittämätöntä, että vaikka näyttämötaiteen tukemiseksi toimeenpantujen raha-arpajaisien tuoton arvioidaan lisääntyvän 60 milj. markasta 90 milj. markkaan, maan teattereille ehdotetaan jaettavaksi sama määrä eli 16 milj. markkaa kuin kuluvanakin vuonna. Vuoteen 1938 verraten tämä merkitsisi teattereille tulevan osuuden vähentymistä 41 %:sta 32 %:iin taiteita varten varatuista raha-arpajaisvoittovaroista, vaikka teattereiden lukumäärä on lisääntynyt ja teatteritoiminta jatkuvasti laajentunut. Seuranäyttämötoiminta on edelleen miltei kokonaan vailla valtion tukea.

Erikoisen ankarasti rasittavat teattereiden taloutta eduskunnan säätämät sunnuntai- ja iltatyökorvaukset sekä lapsilisämaksut, joiden vuotuinen määrä nousee 15-18 milj. markkaan. Lähinnä näiden lakisääteisten menojen peittämiseksi on kuluvana vuonna valtionvaroja saatu

7 milj. markkaa ja ensi vuodeksi ehdotetaan 8 milj. markkaa, joten avustuksen lisäys peittää vain osittain puheenaolevat kustannukset.

Kun maamme teatterilaitokset aina ovat pohjautuneet elävään kulttuuriharrastukseen ja toimineet yleishyödyllisinä kulttuurilaitoksina, on oikeudenmukaista, että valtiolta viimeinkin ryhtyy niitä tehokkaasti tukemaan. Vähimpänä vaatimuksenaan on pidettävä sitä, että valtio ta lisää avustuksiaan ainakin samassa määrässä kuin sa asettaa teattereiden kannettavaksi lakisääteisiä taloudellisia velvollisuuksia.

Kokous pitää velvollisuutenaan vedota eduskunnan jäseniin maamme näyttämötaiteen nykyisen tason ylläpitämiseksi ja sen jatkuvan kehityksen turvaamiseksi.

Eräiden erheellisten sanomalehtiselostusten johdosta haluamme korostaa, että teattereiden talouskokouksessa ei käsitelty eri puolueiden suhtautumista näyttämötaiteen tukemiseen eikä siitä esitetty minkäänlaisia virallisia arvosteluja. Vain yhdessä yksityisessä puheenvuorossa asiaa ohimennen kosketeltiin. Teatterit ovat kiitollisia kaikille ystävillään ja tukijoilleen heidän puoluekannastaan riippumatta ja toivovat heidän lukumääränsä kaikkialla kasvavan.

Teattereiden talouskokouksen puolesta:

T. M. H. H. H.
Caaro Saloruaa. *Alvar Tinn*
Ant. Pannila *Antoni Pentti*

Lute n:o 4.

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen eduskuntaryhmälle.

Saamamme tiedon mukaan on Valtioneuvostossa parhaillaan käsiteltävänä ns. kalastuslakikomitean esitys uudeksi kalastuslaiksi. Ennakkotiedot tästä esityksestä tietävät kertoa, ettei se ole ainakaan sellaista laajaa kansanosaa tyydyttävä, joka saa pääasiallisen tai osittaisen toimeentulonsa kalastuksen harjoittamisesta.

Tämän seikan huomioonottaen esitämme eduskuntaryhmällemme omasta ja jäsenjoukkojemme puolesta seuraavaa:

ssä
.
it-
y
ä
a-
i-
ö-
tta,
on
säivät
jän-
laan
tä,
ja
n ja
ja-
ii-
ran-
en
uin

Nykyiset kalastuslakimme perustuvat v. 1734 Ruotsi-Suomi val-
lan aikana laadittuun lakiin, jonka mukaan kalastusoikeus määrä-
tään liittyväksi kalavesien omistukseen. Siitä huolimatta, että
maamme taloudellisessa ja yhteiskunnallisessa elämässä on tämän
jälkeen tapahtunut valtavia muutoksia, ovat kalastuslakimme kui-
tenkin pysyneet entisellään. Tilattoman väestön oikeudet ja mah-
dollisuudet kalastuksen harjoittamiseen ovat näiden lakien puit-
teissa rajoitettu käytännöllisesti katsoen jokseenkin olemattomik-
si. Maanomistajat ovat muodostaneet hallitsemistaan kalavesistä kei-
notteluvälineen, vuokraamalla niitä tilattomalle väestölle usein
kohtuuttoman korkeista vuokrista. Kalavesien hoitaminen ei myös-
kään näissä olosuhteissa ole tullut tehdyksi asiallisella tavalla
puhumattakaan kalanviljelystoiminnasta.

Kalavesiä omistamattoman väestön kalastusoikeus muodostaa sosi-
aalisen kysymyksen, jonka vain valtio voi ratkaista tekemällä ka-
lastusoikeuden kalavesien omistuksesta riippumattomaksi ja saatta-
malla sen valtion määräämisvallan alaiseksi silti millään tavoin
puuttumatta kalavesien omistusoikeuteen.

Samalla olisi kalavesien hoito ja kalaviljelys saatava valtion
keskitetyn johdon alaiseksi, jotta kalakantamme jatkuvaisuus ja
lisääntyminen tulisi turvatuksi. Menot, joita tällaisesta toiminnas-
ta syntyy, voitaisiin peittää siten, että valtio myy kalastuslupa-
kortteja, joiden hinta vaihtelee vesialueen, pyydysten lukumäärän
ja laadun sekä pyyntitehon mukaan. Jokaisen kalastusta harjoitta-
van tulisi lunastaa tällainen kortti siitä huolimatta, omistaako
hän kalavettä tai ei.

Jokamiehen kalastuslaki, jonka voimassaoloaika päättyy tämän
vuoden loppuun mennessä, olisi käsityksemme mukaan saatava jatku-
maan siinä tapauksessa, ettei sitä ennen kalastuslakiamme saada
edellä esittämämme mukaiselle pohjalle.

Helsingissä, marrakuun 9 päivänä 1948

Kunnioittaen

Suomen Ammattikalastajain

Keskusliitto

J. Rosenberg
Puh. joht.
Jakannes Linkinen

Suomen Kansanvaltainen metsästäjä- ja

kalastajaliitto

Suomen Kansanvaltainen
Metsästäjä- ja Kalastajaliitto r.y.

Antti Hauha
V. puh. joht.

E. J. Siiralo
sihteri.

Lüte n:o 5.

Suomen Sosialidemokraattisen puolueen eduskuntaryhmälle

Lapin ja Oulun läänien ammattiautoilijain 7.11.1948 Rovaniemellä pidetyn kokouksen valtuuttamana lähetystönä saamme kunniokseen eduskuntaryhmänne tietoon saattaa seuraavaa:

Oulun
L. yh. 400
Pohj.
Lapin l. m. 200 autot.
työt.

Läänien alueilla on kuljetustilanteessa tapahtunut sellaisia muutoksia, että ammattikuorma-autoilijoista on työttömänä tällä hetkellä 40 %. Kun lisäksi puutavarakuljetukset sekä jälle-
leenrakennustyöt ovat edelleen vähenemässä ja toisin paikoin jo loppuun suoritettuna, on itsestään selvää, että työttömyys autoilijain keskuudessa tulee vielä lisääntymään huomattavasti. Huolestuneina ammattikuntamme ja heidän perheittensä toimeentulosta, olemme pakoitettuja toivomuksemme esittämään,

- että Lapin ja Oulun läänien alueilla saatisiin käyntiin uusien ja jo käytännössä olevien teiden työmaita, joihin varattaisiin työttömille ammattiautoilijoille ajomahdollisuus;
- että eduskunta ei myöntäisi lisämäärärahoja tappiota tuottavien valtion määrämisvallassa olevien ammattimaisista autoliikennettä harjoittavien yhtiöiden tai laitosten tukemiseksi, koska ammattiautoilijat, jotka maksavat valtiolle huomattavia verotuloja, voivat hoitaa autokuljetukset jo yksinomaan kansantaloudellisesti katsoen edullisimmin.

Samalla pyydämme kiinnittämään eduskunnan huomiota siihen, että tukkien ajossa käytettävästä bensiinistä Oulun läänin itäosassa sekä Lapin läänin alueella kokonaisuudessaan myönnettäisiin tullihelpotuksia, jolloin syrjäisimmistäkin seuduista, joissa ei ole uittokuljetusmahdollisuuksia, saataisiin tukkien kuljetus näinollen kansantaloudellisesti kannattavaksi ja joka suurelta osalta myös helpottaisi vallitsevaa alan työttömyyttä kun samalla elvyttäisiin puutavara-teollisuuden vientimahdollisuuksia.

Pyydämme myöskin eduskuntaryhmämme tietoon saattaa, että tulemme kääntymään eri esityksillä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön puoleen, jolle tuomme julki liikennelupakiintöitten supistamishdotuksen, tie- ja vesirakennuspiirien kuljetusten taloudellista kannattavuutta koskevia esityksiä, sisäasiainministeriölle autojen siirtolupia, liikennelupien valvontaa ja eri viranomaisien lausuntoja koskevia esityksiä, kansanhuoltaministeriölle ammattikunnallemme uusien autojen saantimahdollisuutta sekä bensiinikiintiöiden turvaamista koskevia esityksiä ja valtiovarainministeriölle verotussuhteen kuin myöskin valtion laitosten kannattamattomasta autoliikennettä koskevia esityksiä.

Toivoen, että ryhmämme vuoden 1949 budjettikäsittelyssä etenkin silloin, kun eduskunnalle esitetään suurien siirtomäärärahojen myöntämistä valtion kannattamattomille yrityksille autoliikennelä, huomioisi toivomuksemme, jotka ovat koko maamme talouselämää vakauttavia esityksiä.

Helsingissä, 18.11.1948

Kokouksen valtuuttamina:

<u>J. Mankkunen</u>	<u>V. A. Rintala</u>
<u>L. M. Esuclius</u>	<u>P. V. Tuohela</u>
<u>K. K. K. K.</u>	<u>E. J. J.</u>

Arv. Eduskuntaryhmä.

Yhtyen niihin yleisiin toivomuksiin, joita pohjois-suomen ammattiautoilijain lähetystö eri kirjelmässä esittää arv kansanedustajien tietoon, pyydämme saada Linja-autoliiton Oulun paikallisosaston valtuuttamina esittää erikoisesti linjaliikennettä koskevina seikkoina seuraavaa;

Valtionvarainministeriölle on meidät valtuutettu esittämään m.m.

Linja-autoliikenteen harjoittajat, jotka vapaaseen yritteliäisyyteen pohjautuen harjoittavat tointa, ovat koko maassa asetettu samanlaiseen asemaan veroihin y.m.s. menoihin nähden. Kuitenkin on tosiasia, että tällaisen liiketoiminnan harjoittaminen on maan eri osissa, niin samanlaatuista kuin se onkin, aivan erilaisista tekijöistä riippuvaa. Pohjois-Suomen harvaan asutuilla seuduilla joutuu autoilija monta kertaa ajamaan pitkiä matkoja aivan pienellä kuormalla. Useimmat liikennereitit päättyvät toisesta päästään johonkin pieneen maaseutukylään. Vertauksen vuoksi mainittakoon, että etelä-Suomen liikennereitit, ainakin useimmat, päättyvät molemmista päistään joko kaupunkiin, tai sitten muuhun tiehehään asuttuun keskukseen. Joka tapauksessa sellainenkin liikenteenharjoittaminen, kuin pohjois-Suomessa on vallalla, on katsottava kansakunnan edun mukaiseksi, mutta liikenteenharjoittajat joutuvat taloudellisesti paljon epäedullisempaan asemaan, kuin vastaavasti etelä-Suomessa. Tähän seikkaan perustuen esitämmekin, että;

bensiinin hintaa linja-autoliikenteessä olisi saatava alennetuksi jollakin keinolla. Tämän asian vastakohtana luonnollisesti voitaisiin esittää korkeampia matkustustaksoja, mutta emme katso asialliseksi lähteä korottamaan tältäkin osalta muutoinkin liian korkeita elinkustannuksia,

verotuksessa olisi myönnettävä k.o. liikennöitsijöille huojenuksia m.m. sillä tavoin, että omaisuusverotuksessa sallittaisiin jo uudestakin autosta ensi vuotena entistä suurempi arvon poisto,

uusien autojen rahoitukseen olisi saatava valtion halpakoista lainaa,

rekisterimaksuihin olisi saatava alennusta.

Se tapa, miten Posti- ja Lennätinhallitus lisää autolinjoja, herättää tyytymättömyyttä liikennöitsijäin keskuudessa. Monessa

tapauksessa on voitu todeta, että uuden postiautolinjan avaaminen on tapahtunut hyvin ilmeisesti tarkoituksella saada perustetuksi puhtaasti henkilökuljetuslinja, vaikka yhteisissä aikataulukokouksissa on Posti- ja Lennätinlaitoksen edustajan taholta vakuutettu, että Postin tarkoituksena on perustaa linjoja vain postin kuljettamista varten. Nyt suunnitellaan, ja on jo avattukin linjoja sellaisille teille, joilla yksityiset liikennöitsijät ovat tarjoutuneet, suorittamaan/ ja osittain suorittaneetkin postin kuljetusta. Liikennöitsijäin mielestä ei ole oikein, että tällainen valtion varojen turvin toimiva laitos asettuu tällätavoin sortamaan yksityistä vapaata yritteliäisyyttä.

Linja-autoliiton
Oulun paikallisosaston valtuuttamina

.....*Matti H. Hauka*.....

.....*E. Tamm*.....

SOSIALIDEMOKRAATTISELLE EDUSKUNTARYHMÄLLE.

Rauhantyon Yhteisjärjestö r.y., johon nykyään kuuluvat liitteessä mainitut 20 koko maata käsittävää järjestöä, pyytää Helsingissä t.k. 25 p. pidetyn syyskokouksensa päätöksen mukaisesti kunnioittaen saat-
taa Eduskuntaryhmien tietoon seuraavaa:

Valtion tulo- ja menoarviota on eduskunnassa yleensä käsitelty tunnontarkkuutta, asiallisuutta ja säästäväisyyttä noudattaen. Tämä onkin välttämätöntä, nyt enemmän kuin milloinkaan, ennen kaikkea ta-
loudellisen ja sivistyksellisen jälleenrakentamisen kannalta. Ei ai-
noatakaan markkaa saa nyt tuhлата tarkoituksiin, joiden välttämättö-
myyttä ei ole huolellisesti tutkittu.

Juuri tältä kannalta asioita arvostellen ei voi olla huomaamatta, että n.s. puolustusmenojen käsittelyssä eduskunta säännöllisesti on
poikennut edellä selostetusta hyvästä tavasta. Sanotut menot ylittävät
hallituksen esityksessä neljä miljardia, minkä huikean summan neljän-
neksellä jo voitaisiin esim. käytännöllisesti katsoen kerta kaikkiaan
vapauttaa kansamme erään sen perivihollisen, tuberkuloosin, ikeestä,
vuosittain säästää kymmeniä miljoonia sairaanhoitokustannuksista ja
voittaa kymmeniä tuhansia nuoria miehiä ja naisia takaisin elämään ja
luovaan työhön. Vastaavalla summalla, vuosittain rakennuslainoina ja-
ettuna, voitaisiin lyhyessä ajassa poistaa huutava asuntokurjuus.
Kaivosteollisuus, vesi- ja maanteiden rakentaminen pitkällä tähtäi-
mellä sekä suurisuuntainen, Y.K:n ja atomikauden oloja vastaava kan-
sankasvatus- ja valistustyö takaisivat myös suurtenkin rahamäärien
paljon tuottoisamman ja kansallemme hyödyllisemmän sijoituksen kuin
sotalaitos.

kin

Terve järki sanoo, kuten vuosisatojen kokemukset/osoittavat, että valtapolitiikka epäluuloineen, uhkailuineen ja varustautumisineen ei voi luoda pysyvää rauhaa, vaan, kuten tähänkin saakka, johtaa yhä uusiutuviin, yhä tuhoisampiin sotiin. Kuitenkin on laajoja piirejä, niiden joukossa sotilaspiirit, jotka vanhentuneen, äskennaituista toiseikoista piittaamattoman kasvatuksen saaneina toimivat aseistuksen puolesta "rauhan turvaamiseksi" ja onnistuvat heidän pyrkimyksilleen aina myötämielisen sotilaallisen "asiantuntemuksen" avulla sotalaitokselle saamaan miljardimääriä ilman, että mainitun laitoksen tarkoituksenmukaisuutta tutkittaisiin Suomen kansainvälisten suhteiden, nykyisen sotatekniikan, kansamme taloudellisen kantokyvyn ja varojen tuottoisuuden valossa.

Yhtä luonnotonta ja tuloksetonta kuin on yrittää rakentaa rauhasen vastakohdan, sodan, pohjalle, yhtä luonnollista ja aikamme kipeästi vaatimaa on rauhan rakentaminen rauhan omin keinoin, jotka ovat rehellisyys, yhteisymmärrys ja luova yhteistyö. Maailman suurin järjestö, Yhdistyneet Kansakunnat, toimii aktiivisesti tämän ohjelman toteuttamiseksi ja pyytää hartaasti kansojen tukea, jota ilman se ei voi menestyä. Tämä vaatii meilläkin voimaperäistä kasvatus- ja valistustyötä, joka valtiiovallan pysyessä meillä yhä vielä suurin piirtein syrjässä, lankeaa ensi sijassa Suomen Rauhanliiton suoritettavaksi tämän edustaessa meillä Y.K.-Yhdistysten Maailmanliittoa. Y.K:n sille lähettämät tärkeät ja mielenkiintoiset selostukset Y.K:n lukuisissa neuvostoissa ja komissioissa suoritetusta työstä ja saavutetuista tuloksista on saatettava laajojen piirien tietoon. Kansaa on kasvatettava ymmärtämään ja omaksumaan Y.K:n periaatteet ja päämäärät, maailmankansalaisen elämäkatsomus - siinä on sen rauhan ja menestymisen tärkein edellytys.

Edellä esitettyyn viitaten Rauhantyön Yhteisjärjestö r.y. laajojen kansalaispiirien rauhantahdon ilmaisijana kunnioittaen pyytää arv. Eduskuntaryhmää toimimaan niin, että

- 1) valtion tulo- ja menoarviossa sotalaitokselle osoitettuja, 9. Pl:aan merkittyjä menoja jyrkästi supistettaisiin, ja että
- 2) Suomen Rauhanliiton, Y.K.-Yhdistyksen r.y. valistustyön tukemiseksi ehdotettua 100.000 mk:n valtionapua korotettaisiin 500.000 mk:aan Eduskunnalle jätetyn raha-asia-aloitteen mukaisesti.

Helsinki, marraskuun 30 p. 1948.

Rauhantyön Yhteisjärjestön r. y. puolesta

Felix Iversen

(Felix Iversen)

Puheenjoht.

Varma K. Turunen

(Varma K. Turunen)

varapuheenjoht.

Gunnar Henriksson

(Gunnar Henriksson)

sihteeri

LITTE - BILAGA.
Rahamyyntö Yhteistyökeskus r.y. (RYTY) jäsenyhdistykset v. 1948.
Samarbetsorganisationerna för Fredrikor medlemstörningar 1948.

1. Alustaminen Sosialistisessa.
2. Finlands Svenska Nykterhetsförbund.
3. Finlands Svenska Störloger av I. O. G. T.
4. Förbundet för Kristet Gemenskap.
5. Hämobergsförbundet.
6. Landsutskottet för Kristet Nykterhetsarbete.
7. Kristet Kansainvälinen Rahan ja Vapauden Liitto.
8. Raittiusyhdistys Kotito.
9. Suomen Ammatteilyhdistysten Keskeinen Liitto (S.A.K., R.F.C.).
10. Suomen Kristillinen Kansainvälinen Liitto.
11. Suomen Kristillinen Työväenliitto.
12. Suomen Kristillinen Työväenliitto.
13. Suomen Naisten Demokraattinen Liitto.
14. Suomen Rahanliitto, YK-yhdistys, Finlands Fredsörbund, förning, förning.
15. Suomen Sosialidemokraattinen Erilinen.
16. Suomen Sosialidemokraattinen Raittiusliitto.
17. Suomen Sosialidemokraattinen Työväenliitto.
18. Suomen Teosofinen Seura.
19. Suomi - Neuvottelut Seura (S.N.S. - S.F.S.).
20. Yhteiskunnallinen Liitto.

PÖYTÄKIRJA sos.-dem.eduskuntaryhmän kokouk-
sesta Eduskuntatalon ryhmähuoneessa 9. päi-
vänä joulukuuta 1948 kello 16. Nimenhuudos-
sa merkittiin poissaoleviksi: Alanko, Henriks-
son, Huunonen, Härmä, Leivo-Larsson, Lepistö,
Malkamäki, Peltonen, Pusa, Simonen, Takki, Turka,
Welling. Lisäksi olivat läsnä ministerit
Oittinen, Suontauta. Paasivuori TST:tä ja
Teerimäki, Reiman ja Fredriksson puolesta
toista. Hakkila johtaa puhetta ja Paasio toi-
mien sihteerinä.

Lahden työttömien lähetyst.

Lahden työttömien lähetystö pyysi, että myönnettäisiin tarpeel-
liset määrärahat Lahden Diakonissalaitoksen loppuunrakentamiseksi, joka
on jo harjannostovaiheessa. Tällä tavalla saataisiin helpoitettua Lah-
dessa vallitsevaa suurta työttömyyttä.

Puheenjohtaja kiitti lähetystä ja sanoi ryhmän huomioivan hei-
dän esittämänsä toivomuksen.

2.§.

Kirjelmä.

Väinö Tanner kiittää ryhmää sen osoittamasta huomaavaisuudesta
hänen päästessään vankilasta.

Esiteltiin sos.dem.Pienviljelijäin Neuvottelukunnan kutsukirjel-
mä keskustelutilaisuuteen 9.12.-48.klo 18.30.

Merkittiin tiedoksi.

3.§.

Lomanpyynnöt.

Myönnettiin lomaa Hykkälälle 10.12. ja Rauniolle 13.12. istunnosta yksityisasioiden vuoksi.

4.§.

Koillis-Lapin kuntien työttömyyslähetytö.

Puheenjohtaja ilmoitti ottaneensa vastaan Koillis-Lapin kuntien työttömyyslähetytön ja selosti lyhyesti heidän esittämiään toivomuksia epäkohtien korjaamiseksi. (Kirjelmä liitteenä)

Merkittiin kuulluksi.

5.§.

Informaatio valtion taloudellisesta tilasta.

Hiltunen: Puhuja ilmoitti, että vuoden 1948 talousarvio oli 92.972 miljoonaa, mutta senlisäksi on tullut ylityksiä 12 miljardia, joten vuoden 1948 menojen loppusumma on n. 105 miljardia markkaa. Jos otetaan huomioon vain ^{nämä} numerot, on tilanne surullinen. Jos taas otetaan huomioon muutkin kuin menot, on tilanne valoisampi. Tulo- ja omaisuusveron tuotto on viimeisen arvion mukaan 19.300 miljoonaa. Ylitys on huomattava. Syynä tähän on ollut kasvava inflaatio. Muutkin verot ovat ylittäneet arviolaskelmat. Välittömät verot tuottaneet n. 34 miljardia eli 40% enemmän, kuin osattiin arvioida, tulit 8,5 miljardia, tupakkavero noin 4 miljardia. Tähän on vaikuttanut verotupakan menekin kasvaminen. Välilliset verot ovat arvioitu 10.891 miljoonaksi, mutta ovat tuottaneet tähän mennessä 15.5-16 miljardia. Liikevaihtovero on noin 11.5 - 12 miljardia suurempi kuin oli arvioitu. Kukin hallitus arvioi tulonsa varovaisesti. Ensi vuonna ei tällaista verojen ylitystä ole näköpiirissä. Liikevaihtoveron kasvu johtuu siitä, että kotimaan kauppa on lisääntynyt. Sekaverot ovat tuottaneet 29 miljardia arvioidun 20,4 miljardin sijasta. Verojen kokonaistuotto on ollut 79 miljardia arvioidun 55.7 miljardin sijasta. Tuotto on noussut noin 40% korkeammaksi kuin oli arvioitu. Edellisenä vuonna oli vastaava prosenttiluku 44. Tulot ja menot vastaavat suurin piirtein toisiaan.

Talouselämän kehitys yleensä:

Vienti on koko vuonna noussut 23%. Nyt olemme saavuttamassa 1938 rajan, mutta ei ole saatu aikaan tarpeeksi hyviä kauppia. Tuontimme edullisen suunta on supistumassa. Vientihintaindeksi nousi syys - lokakuulla yhden pisteen, mutta nyt sen nousu on pysähtynyt. Myös markkamääräisesti tapahtuu käänne pahempaan. Vientimme oli marraskuussa: Englantiin 35%, Neuvostoliittoon 13%, Tanskaan 8%, Hollantiin 7%, Yhdysvaltoihin 6%, Ruotsiin 6%, ja muihin maihin yhteensä 25%. Nykyisen kustannustason seuraus on, että kauppia ei synny. Rahataloudessa on tilanne helpottunut korkean ^{korvan} ~~kunssin~~ vuoksi. Samalla kun ottolainaus on lissantynyt on antolainaus vähentynyt ja pääoma on kasvanut. Korkokannan ollessa korkean, täytyy harkita, kannattaako lainoja ^{antaa} ~~antaa~~. Korkokanta on nyt 50% korkeampi kuin 30-luvulla ja myös korkeampi kuin kansainvälinen korko. Se vaikuttaa kiinteistöjen ja voimalaitosten käyttökustannuksiin. ~~Se merkitsee noin 50%~~ Sen alentaminen olisi myös yksi ratkaisu esuntopulassa. Teollisuuden ^{korkein} ~~kustannuksissa~~ se merkitsee vain noin pari %, mutta investoinneissa sitä enemmän. ~~On aihetta kysyä, onko mentävä vielä pitämällä~~ Investointiin vaikuttaa esimerkiksi käsitykset rahan tulevasta arvosta. ~~Se olisi ehkä omiaan ehkäisemään työttömyyttä.~~ ^{Korvan alentaminen} ~~Välillisesti~~ vaikuttaa korkea korko myös sotakorvausten ~~korvauskustannuksiin.~~ Korkokannan alentaminen vaikuttaisi ^{uhka} ~~säästämiseen,~~ ^{mutta} ~~ei~~ ^{se} ~~kohtuullisesti~~ ^{pitäisi} vaikuttaa ehkäisevästi. Korkokannan alentuminen supistaisi myös monen ^{maailman} ~~korotuksen~~ tarvetta. Se olisi suositeltava toimenpide, josta takeet rahanarvon säilymisestä voidaan pitää pystyssä. Eduskunnan pitäisi vaikuttaa pankkivaltuusmiehiin siten, että ^{korkokannan alentaminen} ~~asia ratkaistaan.~~

Puheenjohtaja kiitti puhujaa ja ilmoitti samalla, että talousarviosta tullaan keskustelemaan erikseen.

Tolonen: Puhuja oli sitä mieltä, ettei alennettu korko vaikuta niihin ihmisiin, jotka ovat oppineet säästämään. Korkea korko on köhtuon, koska se lamaannuttaa liiketoiminnan ja lainanoton. Se myös tukahduttaa yrittäjähalun. Oli sitä mieltä, että korkokantaa olisi pienennettävä ja saatava rahanarvo ~~siis~~ siten vakaantumaan.

Lumme: Oli sitä mieltä, että mikäli on mahdollisuuksia, olisi lii-

kevaihtoveroa pienennettävä. Tiedusteli, oliko perää siinä huhussa, että väkijuomien hintoja aiotaan alentaa. Puhuja lausui paheksumisen-
sa tällaisen mahdollisen toimenpiteen johdosta.

Kajala: Kiitti Hiltusta. Puhuja kertoi olleensa ällistynyt, kun Suomen Pankki nosti korkokantaa. Kertoi erään pankkivaltuusmiehen tulleen kokouksesta ja ilmoittaneen, että korkoa piti nostaa, kun esitettiin niin päteviä syitä. Puhujan mielestä alentaminen olisi järkevä toimenpide. Ei ole mitään syytä ehkäistä elinkeinotoimintaa ja korkoa. olisikin alennettava 2 %:lla. Toivoi, että ryhmä tekisi sellaisen yrittäjiä rohkaisevan päätöksen. Kannatti Lumetta liikevaihtoveron suhteen Ehdotti liikevaihtoveron alentamista varsinkin rakennustarvikkeissa. Puhuja ilmoitti, että veronkavallus on notoorista liikevaihtoverossa ja korosti verotuksen tehostamista. Väitti olevan liian suurta optimismia hallitukselta sanoa tämän vuoden talousarviota pitäväksi. Puhuja lausui mielipiteenään, että talousarviota ei ole saatava mahdollisimman pieneksi, vaan sinne olisi otettava mahdollisimman paljon työmäärärahoja. Ehdotti, että ryhmä tekisi tällaisen päätöksen.

Käkelä: Puhuja ilmoitti asiantuntijoitten valtiovarainvaliokunnan III:ssa jaostossa lausuneen, että tulot ovat epämääräisiä ja riippuvaisia nykyisestä valuuttatasosta. Dollareita ei ole. Tulot eivät ole varmat. Maalaisliitto yrittää paisuttaa menot ja saada aiheita syyttää hallitusta huonosta valtiotalouden hoidosta. Puhuja lausui mielipiteenään, että kulutusmenoja olisi supistettava.

Raunio: Tiedusteli, miten Moskovan kauppaneuvottelut olivat edistyneet ja voidaanko valuuttakurssit säilyttää.

Fagerholm: Neuvottelut normaalit. Poliittista väriä ei ole havaittu. Venäläiset hyväksyneet meidän ^{pyytämämme} ~~tarjouksemme~~ artikkelit. Vaikeudet ^{me haluamme} niissä tavaroissa, joita ~~myydä~~ myydä. Neuvostoliitto ei halua niin paljon paperia ja puuta kuin ennen, mutta valmiita puutaloja sensijaan kyllä. Koneita ja laitteita he haluaisivat noin kaksi kertaa enemmän, kuin olemme tarjonneet. Meidän metalliteollisuudellemme sillä on merkitystä, sillä se kaipaa työtä. Hintakysymys on tärkeä. Venäläiset eivät haluaisi maksaa enemmän kuin kansainvälinen taso edellyttää.

6. §.

Talousarvio.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ryhmän olisi otettava kanta talousarviosta, ettei lähdetä käsittelyssä hakoteille.

Hiltunen: Totesi valtiovarainvaliokunnan tuloksen olevan surullisen ja myös sekavan. Menot kasvaneet, mutta tuloissa ei ole lisäyksiä. Puhuja ihmetteli, kuka sitä voi puolustaa. Sanomalehdissä ei ole ollut yhtään kehuvaan kirjoitusta. Puhuja sanoi mietinnöstä kyllä huomaavan, että valiokunta on ollut tuuliajolla. Toivoi, että valiokunnan muutoksista huomattava osa pyyhittäisiin pois. Hallituksella suuri vastuu talousarvion toteuttamisesta.

Rantala: Ei sanonut voivansa puolustaa valiokunnan mietintöä ja ilmoitti, että kommunistien ja maalaisliittolaisten toiminta valiokunnassa oli ollut hyvin läpinäkyvää. Valitti, etteivät edes oman ryhmän jäsenet olleet pitäneet kiinni hallituksen esityksestä. Toivoi, että harkittaisiin, mitä voidaan poistaa ja olisi myös pyrittävä tekemään lisää lisäyksiä. Piti 75 miljoonan työttömyysmäärärahan lisäystä liian pienenä. Ehdotti, että ryhmä pidättäytyisi tekemästä lisäyksiä.

Hakkila: On pysyttävä järjestyksessä.

Kajala: Puhuja lausui olleen mielenkiintoista seurata talousarvioitten toteuttamista. Sanoi verojen kulkevan vuoden pari jäljessä. Ennusti, että ensi vuonna tulevat verotettavat tulot huomattavasti nousemaan. Sanoi olevansa tyytyväinen valtiovarainvaliokunnan tulokseen. Ei asioita kehitetä tinkimällä joka paikassa. Meillä on varaa sosialidemokraattiseen talouspolitiikkaan. Se on, että tulo- ja indeksikäyrä kulkevat rinnakkain. Sanoi olevan väärin arvioida, että valtion verotulot eivät nouse ja asiaa voidaan auttaa tehostamalla verotusta. Puhuja ilmoitti, että pihistämisestä hyötyvät vain suurveronmaksajat.

Tervo: Yhtyi Kajalaan. Pahoitteli, että oli myönnetty ainoastaan 500 miljoonaa maaseudun siirtoväelle. Sanoi kaupunkien siirtoväen aseman, jotka ovat pääasiassa vuokralaisia, muodostuvan vaikeaksi. Sanoi juuri tämän kansanosan tukeneen sosialidemokraatteja. Pyysi vapai-

ta käsiä siirtolaisille ja ryhmän tukea asian korjaamisessa.

Jokinen: Moitti Tervoa äänestäjien ostamisesta. Sanoi verohelpotusten tuovan apua tämänkin edestä. Vaati veroja edelleen vähennettäväksi ja siten tervehdytettäväksi talouselämää. Kannatti hallituksen linjaa.

Hiltunen: Ihmetteli, että valiokunta oli pyyhkinyt pois Imatran Voiman 550 miljoonaa. Siitä tulee 1380 työtöntä. Sanoi asiaa tarkasti harkitun ja tämä oli ainoa mahdollisuus, koska Suomen Pankki ja Kauppapankki eivät anna lainaa. Ihmetteli Tervon kantaa. Sanoi, että siirtoväelle voidaan antaa osa 5 miljaardista. Asia voidaan järjestää ponnella ilman lisäyksiä.

Lehtokoski: Sanoi budjetin paisuneen, koska lain määrittämiä menoja on ollut pakko lisätä. Sittenkään ei ole lisätty tarpeeksi. Pahoitteli, että valiokunta oli joutunut poistamaan tärkeitä määrärahoja kuten Imatran Voiman 550 miljoonaa. Samoin pahoitteli tyypitehtaan määrärahan poistamista. Sanoi sen olevan suuren vahingon maataloudelle. Toivoi, että hallituksen asiaa hoitava jäsen olisi läsnä eduskunnassa asiaa käsiteltäessä.

Kulovaara: On hyvä, että hallitus on saanut aikaan veronalennukset, mutta ei silläkään alalla pidä intoilla.

Moitti Jokista Niukkasen politiikasta. Ei pitäisi näin esiintyä ja unohtaa kehitystä ja edistystä.

Varjonen: Valtiovarainvaliokunnan toiminta on ollut sattumanvaraista. Ilmoitti puheenalaisen 500 miljoonaa tulleen osittain siksi, ettei tarkoin tiedetty, mistä oli kysymys. Tehdyt lisäykset eivät vaikuta talousarvion tasapainoon sitä tai tätä. Ilmoitti Hiltuselle Imatran Voiman suhteen, ettei terve talouspolitiikka ole sitä, että valtio on pankkilaitos. Virhe ei ole siinä, että se hyljättiin, vaan siinä että se oli lainkaan otettu mukaan. Ei ole järkevää, että valtion kautta pakotetaan Suomen Pankki maksamaan Imatran Voimalla. Kotimaisten lainojen tuottoa on käytettävä tällaiseen. Ei 550 miljoonalla lopeteta työttömyyttä.

Käkelä: Puhuja sanoi hyvillä kauppasopimuksilla ja suurella viennillä ratkaistavan talouselämän. Täystyöllisyyttä pidettävä yllä. Puhuja lausui, että mitään pääluokkaa ei olisi pyrittävä korottamaan. Sanoi kaikkien olevan yhteisvastuullisia talousarviosta. Lausui, että valiokunta ei ollut hyväksynyt 550 miljoonaa Typpi Oy:lle, koska se oikeastaan vaatisi 700 miljoonaa. Teollisuus ei ole varmaa tulevaisuudessa. Tarjonta voi kasvaa niin, että Suomi ei pysty kilpailemaan. Osaratkaisu olisi puhujan mielestä sellainen tuotanto, että voitaisiin pitää hinnat kurissa. Ei voida ^{vaakaa} ~~äänestä~~, että siirtoväen ehdokas olisi äänestänyt omiaan vastaan. Ilmoitti kantanaan, että Imatran Voiman määräraha oli pääomasijoitus.

Raunio: Ihmetteli valiokunnan jäsenten eriäviä mielipiteitä. Hänen mielestään olisi ollut otettava ryhmän kanta ja yhtenäinen linja.

Pyy: Kannatti Rauniota. Ilmoitti olevansa tyytyväinen, jos siirtoväki saa osan 5.800 miljoonasta. Ilmoitti, että jos me emme osta siten äänestäjiä, niin SKDL sen tekee.

Hiltunen: Moitti Varjosen puheenvuoroa puhtaasti teoreettiseksi. Ilmoitti, että valtio ei voi pidättää lainojen korkoja ja käyttää niitä niinkuin itse haluaa. Sanoi, että tätä asiaa harkittiin kauan ja tämä oli ainoa tapa hoitaa asia. Puhuja lausui, että tässä kohtautuu väärä hintapolitiikka, koska verovaroja on käytettävä tällaisiin tarkoituksiin.

Lehtokoski: Ilmoitti, että jo edellisessä talousarviossa oli korotettu Imatran Voiman osakepääomaa. Nyt oli tämä määrärahan vähennys otettu oikeiston taholla ilolla vastaan. Pahoitteli Typpi Oy:n kohtaloa. Sanoi, että olisi pitänyt noudattaa hallituksen linjaa tässä esityksessä. Ilmoitti, että valtiovarainvaliokunnan sekavuus johtuu useista uusista jäsenistä ja myös Karajalan ja Pohjois-Suomen edustuksen yhdistymisestä.

Brander-Wallin: puhui Typpi Oy:n puolesta ja ihmetteli, että meikäläiset olivat menneet maalaisliittolaisten kanssa samalle kannalle.

Päätös: päätettiin ~~pyyry ryhmissä~~ tukea hallituksen esitystä.

7.§.

Pyy: Ihmetteli, että asia ei ole oikealla tolalla siirtolaisvirkamiesten palkkakysymyksessä. Suuressa valiokunnassa on se jälleen kääntynyt kokonaan, Sanoi ministeri Suontaustan ilmoittaneen, että ei olisi erikoista vaivaa, vaikka se maksettaisiin taannehtivasti vuodesta 1946.

Rantala: Asia on jo lukossa eikä siitä kannata puhua.

Kulovaara: Suuressa valiokunnassa ei asiaa hoidettu, niin kuin se olisi pitänyt hoitaa.

Kalavainen: Kulovaara ehdotti vuotta 1947, mutta Simonen sanoi, että on pidettävä kiinni valtiovarainvaliokunnan päätöksestä. Sen vuoksi pidettiin kiinni vuodesta 1948.

Merkittiin kuulluksi.

8.§.

Rantala tiedusteli, ketkä puhuvat talousarvion käsitte-lyssä.

Hakkila: Joku, joka pysyy kiinni hallituksen linjassa.

Lehtokoski: On ollut tapana, että ryhmän puheenjohtaja esittää ryhmän kannan.

Hakkila: Asia on vaikea, koska on niin monenlaisia mielipiteitä.

Tervo: Varjonen.

Rantala: Hakkila, Lehtokoski, Käkelä.

Tervo: Kajala.

Kajala: Kieltäytyi.

Lehtokoski: Kieltäytyi.

Asiasta ei tehty päätöstä.

Kokous lopetui 18.10.

Vakuudeksi:

Väinö Ranne
Puheenjohtaja.

Raappana Paasio
Sihteeri.

Tarkastettu:

Heini Takala

Heini Takala

Pöytäkirjan laati: Thelma Nyman.